

Tóth Dávid Trianon-emlékműve, Hatvan – Magyarország

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plastik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Centenárium-i lövészárók

Karácsonyi Zsigmond

Megtört mostohagyerekként élve olyan nemzetállamokban, ahol rendszeresen a szádra csapva figyelmeztetnek: beszélj románul, ukránul, szerbül vagy szlovákul, mert állítólag az ő kényszerkerényüket eszed, nehéz görcsbe rándult szível örömet színelni az anyaország-tól való lemetszés centenáriumán, még ha a többségi náció törvényrel is kényszerít erre. A nagyhatalmi érdekből elkövetett csonkítás előzményeinek vizsgálata a történészek dolga. Nekünk, a szülőföldbe kapaszkodó milliiónak pedig a fenntartható identitás megőrzésének keresése a feladatunk. Vigyázza arra, hogy az újsütetű politikuspalánták mérgezett szirénhangjai ne ugrassanak egymásnak. Emberöltönyi új demokráciánkban megtanulhattuk, csak a tettek bizonyítják az igaz szándékot, az ígérteknek nincs hitelük. Ilyen a balkáni ortodoxia. Amikor tehetik, tüzzel-vassal, törvényrel és festszóró pisztollyal próbálják eltüntetni történelmi nyomainkat. Átírják nemcsak a múltat, hanem a jövőnket is. Miközben mi a transzilván szellemiségről beszélünk, a több száz éves vallási toleranciáról, a rendtartó székely falvak önrendelkezéséről, addig ők – milyen kegyetlen vízváltó ez a mi és ők, ami felett csak pallónyi átjárás van – azon ügyeskednek, miként lehet a szabályokat kijátszva előnyre szert tenni. Vannak barátok is a túlparton, csak kevesen. A változtatás beindításához még nem érett meg a kovás. A kormányfő a minap is több törvényt megszegve születésnapozott minisztereinek

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚNIUS

4., csütörtök

A Nap kel
5 óra 31 perckor,
lenyugszik
21 óra 10 perckor.
Az év 156. napja,
hátravan 210 nap.

IDŐJÁRÁS

Változó idő
Hőmérséklet:
max. 20°C
min. 6°C

Isten éltesse!

Ma **BULCSÚ**,
holnap **FATIME** napja.
FATIME: a Fatima (arab eredetű, jelentése: csecsemőjét elválasztó) alakváltozata.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2020. június 3.

1 EUR	4,8398
1 USD	4,3112
100 HUF	1,3998
1 g ARANY	238,2284

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő,
naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Karanténvásár

A kézművesség világnapja alkalmából az Erdélyi Kézműves Céh online vásárt szervez június 9–11. között azokkal a kézművesekkel és helyi termelőkkel, akik csatlakozni szeretnének, és az esemény Facebook-oldalára – <https://www.facebook.com/events/232618441139602/> – hozzászólások formájában feltöltik eladandó termékeiket, alkotásaikat. A részvétel ingyenes. Bővebb tájékoztatás az esemény Facebook-oldalán, illetve a 0741-915-082-es telefonszámon és a mestesugari@gmail.com e-mail-címen.

Toldi – videósínház

A nemzeti összetartozás napja alkalmából június 4-én 18 órától pénteken 18 óráig a Pannon Várszínház YouTube-csatornáján megtekinthető a színház társulatának Toldi című előadása. Rendező: Vándorfi László.

Válságforgatókönyv – internetes előadás

A Romániai Magyar Közgazdász-társaság (RMKT) szervezésében június 4-én, ma 18 órától újabb internetes előadásra kerül sor. Bálint Csaba makrogazdasági szakértő, a Román Nemzeti Bank vezetőtanácsának tagja Válságforgatókönyv címmel mutatja be szakmai meglátásait az RMKT Facebook-oldalán. Előadásában egyebek mellett arra keresi a választ, hogy mire számíthatunk a közeljövőben és hosszú távon, milyen gyorsan épülhet fel egy piac, milyen típusú recesszió várható a válsághelyzetben, milyen távlatból kerülhet minden a régi kerékvágásba, sor kerülhet-e erre egyáltalán, és milyen összképet alkothattunk az eddigi történésekről.

Tájépítészet Marosvásárhelyen

Június 5-én, pénteken 18 órától egy kötetlen, laza, de szakmai tudáson alapuló beszélgetésre kerül sor a tájépítészet és annak marosvásárhelyi megnyilvánulásai témakörben. Meghívottak: Kovács Lóránt, Komes Dániel, Siklódi Zsuzsanna, Tăslăvan Róbert, Szabó Beáta és Farczádi Izabella tájépítészek. A beszélgetést moderálja Ungvári István Csongor. A beszélgetést az esemény Facebook-oldalán lehet követni, a nézők kérdéseikkel be is kapcsolódhatnak az eszmecserebe.

EKE-napi pályázat gyermekeknek

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület gyermekeknek hirdet pályázatot. A résztvevők egy túrafotó és egy frappáns szöveg összevágásával mémet készíthetnek, illetve egy túrát, utazást vagy az utazás által kiváltott érzelmeket bemutató, 12 képkockából álló animációval is pályázhatnak. A kép lehet saját vagy szabad felhasználású oldalról letöltött, a szöveget a pályázónak kell megfogalmaznia. Kategóriák: I–IV., V–VIII. és IX–XII. osztályosok. A legsikeresebb memeket a szervezők díjazják, és közzéteszik az EKE honlapján és közösségi oldalán. A pályázatokat az eke-nap@eke.ma e-mail-címre lehet beküldeni július 12-ig. Az elektronikus levélben fel kell tüntetni a beküldő nevét, életkorát, iskolája nevét, azt, hogy hányadik osztályos, valamint elérhetőségét (e-mail-cím, lakhely, telefonszám). Az elektronikus levél tárgyaként az EKE-napi pályázat címet kell feltüntetni. Bővebb tájékoztatás az Erdélyi Kárpát-Egyesület Facebook-oldalán.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Könyvtárszemlén – egy héttel nyitás után

Egyelőre kevés a látogató

Május 25-től újra látogathatók a Maros Megyei Könyvtár részlegei. A járványügyi helyzetből adódó óvintézkedésekről a nyitás napján jelentettük meg a könyvtár közleményét. Elnek-e az olvasók a könyvkölcsönzés lehetőségével, mekkora volt a forgalom az újraindulás első hetében? – kérdeztük az illetékeseket.

Nagy Székely Ildikó

– Érezhető a több mint két hónapos szünet, és az, hogy az olvasók óvatosakká váltak a karantén idején, ugyanis sokkal kevesebb a látogató. Minden bizonnyal az is visszatartja a könyvbarátokat, hogy nem lehet bemenni a polcok közé válogatni, kérésre hozom elő a kért köteteket. Az elmúlt napokban inkább azok az olvasók jöttek, akik könyvet hoztak vissza. A március 12-ig kikölcsönzött olvasmányokat egyébként június 25-ig késedelmi díj nélkül lehet visszaszolgáltatni. A behozott könyvek háromtól öt napig karanténba kerülnek – mondta *Agyagási Hajnal*, a könyvtár központi részlegének könyvtárosa. Az óvintézkedések kapcsán hozzátette, hogy a Kultúrpalotában látat mérnek a belépőknek, akiknek maszkot kell viselniük, figyelembe kell venniük a közlekedési szabályozó jelzéseket, és be kell tartaniuk a legalább kétféle méteres távolságot.

– Az olvasóterem tanulólhelyként nem használható, kizárólag a vizsgadolgozatra készülők tölthetnek itt el egy órát, amíg az anyaggyűjtéshez szükséges dokumentumokat lefotózzák. Mivel ezt a helyiséget főként a vizsgák előtt álló diákok, egyetemisták vették eddig igénybe, most ide is kevesen jönnek – tudtuk meg a könyvtárostól. A könyvtárosi munka az intézmény bezárásának idején sem szünetelt, az adminisztrációs feladatok és az állományrendezés

mellett a munkatársak a megvásárolandó könyvekről állítottak össze listákat.

– Az elkövetkezőkben igyekszünk ezeket az új köteteket beszerezni. Ugyanakkor bízunk benne, hogy a korlátozások feloldása után újraindíthatjuk a korábbi programjainkat, a könyvek vetélkedőjét és talán a vakációs tevékenységeket is. Egyes olvasóink könyvbemutatókat szeretnének, amint lehetőségünk lesz rá, az ilyen jellegű igényeknek is eleget teszünk – összegzett a könyvtáros.

Főleg az idősebbek kölcsönöznek

Illyés Claudia, a megyei könyvtár kövesdombi részlegének könyvtárosa szintén a látogatószám jelentős csökkenéséről számolt be lapunknak.

– Az elmúlt héten feleannyian jöttek hozzánk, mint a karantén előtt. Főként az olvasásfüggő réteg, ezen belül is az idősebb korosztály jelentkezett, többnyire kalandregényeket, szerelmes történeteket választottak. Mivel a helyiségbe nem engedhetem be a látogatókat, azoknak, akik nem határozott céllal érkeznek, igyekszem ajánlani valamilyen kedvükre való olvasmányt, megmutatom a javasolt kötetet, esetleg bele is olvasok. Kézbe nem szívesen adom, csak ha az olvasó már biztos a választásában, mert ha esetleg mégsem viszi el, ugyanúgy karanténba kell tennem a könyvet, mintha ki lett volna kölcsönözve – mondta a könyvtáros, aki ezekben a napokban folytatja a karantén alatt elkezdett állományrendezést, a régebbi kiadványok számítógépes nyilvántartásba vételét, ugyanakkor kiválogatja a megromlódott köteteket, amelyek könyvkötődébe kerülnek.

A megyei könyvtár munkatársai az említett feladatok mellett a virtuális térben is tevékenykednek, június 1-jén például verseket, meséket olvastak fel a legfiatalabb könyvbarátoknak. Ezek a felvételek továbbra is megtekinthetők a könyvtár Facebook-oldalán.

Agyagási Hajnal a könyveket rendezi

Fotó: Nagy Tibor

RENDEZVÉNYEK

Néptánc a nemzeti összetartozás napjára

Az ELTE SEK Szőkös és Gencsapáti Hagományörző Néptáncgyűttes kezdeményezésére június 4-ére, a magyar nemzet szétszakításának századik évfordulójára hagyományörző és hivatásos néptáncgyűttesek a Kárpát-medence egy-egy régiójának népviseletében, emblematikus, épített vagy természeti örökséget reprezentáló helyszíneken készítenek pár perces, tánc- vagy néprajzi tájhoz kötődő hagyományt bemutató videofelvételeket szólóban és párban. A kisfilmeket a www.facebook.com/osszetartozas100folk elérhetőségre kellett feltölteni. A közzétett anyagokat június 4-én, ma, a nemzeti összetartozás napján egy szerkesztett, 10-12 perces filmben teszik közzé az említett Facebook-oldalon.

További június 4-i online rendezvények

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület szervezésében Egyszerűen magyarok – nemzeti összetartozás 2020 címmel videopremierre kerül sor június 4-én, ma 17.35-től az esemény Facebook-oldalán, valamint az EMKE YouTube-csatornáján (<https://bit.ly/2TXWGY>). Szintén ma 20 órától az Udvarhely Néptáncműhely Kiáltó szó című előadását teszi elérhetővé az interneten, a Hargita Nemzeti Székely Népi Együttes pedig 19 órától a Magyaroké című néptáncelőadást mutatja be. Ez utóbbi előadás rendező-koreográfusai: Szűcs Gábor és Fundák Kristóf, alkotótársak Szűcsné Urbán Mária és Fundák Kaszai Lili. Zenei szerkesztő: Kelemen László. A műsorban, amely a <https://facebook.com/hargitaegyutt> linken tekinthető meg, közreműködik Szalonna és Bandája.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Alkotmányértőnek bizonyultak a polgármesterek mandátumát meghosszabbító jogszabályok

Alaptörvénybe ütközőnek minősítette az alkotmánybíróság szerdán azokat a jogszabályokat, amelyekkel a kormány, illetve a parlament a koronavírus-járvány miatt meghosszabbította a polgármesterek és önkormányzati képviselők júniusban lejárató mandátumát.

Az Agerpres hírügynökség úgy tudja: a kormány erről szóló sürgősségi rendelete azért bukta el a normakontrollt, mert a helyhatósági választott tisztségviselők mandátumát csak törvénnyel lehet meghosszabbítani, a parlament által később megszavazott, azonos tárgyú törvény pedig azért, mert az alaptörvény nem tesz lehetővé „párhuzamos” jogalkotást.

A témáról belpolitikai csatározás alakult ki a jobbközép Nemzeti Liberális Párt (PNL) kisebbségi kormánya és a parlamentben – szövetségesei támogatásával – továbbra is meghatározó szerepet játszó ellenzéki Szociáldemokrata Párt (PSD) között. Arról, hogy a járvány miatt a választást legalább

fél évvel el kell halasztani, nem volt vita a két nagy párt között, de a PSD azt akarta elérni, hogy a parlament dönthessen az elhalasztott önkormányzati választások időpontjáról, a PNL pedig – az alkotmányos óvással – meg akarta ezt akadályozni. Az ellenzéki PSD minél későbbi, a kormányon lévő, csökkenő népszerűségű PNL pedig minél korábbi időpontban érdekelte.

A média értelmezése szerint az alkotmánybírósági határozat ellehetetleníti Románia önkormányzatait, ha a parlamentnek nem sikerül rekordsebességgel felszámolni a joghézagot.

Marcel Ciolacu képviselőházi elnök, a PSD ideiglenes elnöke szerint a parlament ki fogja javítani a „hozzá nem értő kormány hibáját”, de ahhoz, hogy az önkormányzati tisztségviselők mandátumát meghosszabbító törvény a június 21-i határidőig hatályba lépjen, arra van szükség, hogy sem a PNL, sem Klaus Iohannis államfő ne hátráltassa a jogalkotást újabb óvásokkal. (MTI)

Koronavírus

Országos vizsgálat indul a fertőzésen átesettek reális arányának felmérésére

Romániában országos szerológiai vizsgálatot indítanak, hogy felmérjék a koronavírus-fertőzésen átesett lakosság reális arányát: az erről szóló rendeletet kedden adta ki Nelu Tătaru egészségügyi miniszter.

A tárcavezető szerint több mint 29 ezer, statisztikai mintavételezéssel kiválasztott ember vérmintáját vizsgálják meg, hogy kiderítsék: hányuk szervezetében termelődött ellenanyag a vírussal szemben, ami fertőzöttségüket bizonyítja. A cél az, hogy az átfertőzöttség arányának ismeretében dönthessenek a további járványügyi óvintézkedésekről.

Az országos közegészségügyi intézet által készítendő tanulmány adatgyűjtési szakaszába minden megyében több nagy forgalmú – hetente legalább ezer vérvizsgálatot végrehajtó – laboratóriumot vonnak be. A tömeges tesztelésben olyanok vehetnek részt, akik más okok miatt jelentkeznek véranalízisre, nincsenek fertőző betegségre utaló tüneteik, és beleegyeznek, hogy megvizsgálják: rendelkeznek-e ellenanyaggal a koronavírussal szemben.

A június folyamán kezdődő tömeges tesztelésre 1,6 millió lejt különítettek el, eredményeit pedig szeptemberre várják. (MTI)

Ország – világ

Többéves uniós alapokat hívnának le

Jelentős összegű uniós alapok lehívására készül Románia – jelentette be szerdán Klaus Iohannis államfő. Elmondta: az Európai Bizottság javaslata értelmében a többéves alapokról (MFF – Multiannual Financial Framework) folytatott tárgyalásokat összevonják a gazdaság fellendítését szolgáló alapokról szólókkal, hogy ezzel is fokozzák az Európai Unió (EU) gazdasági sokkhatásokkal szembeni ellenálló-képességét. Ez azt jelenti, hogy Románia is nagyobb összegű uniós támogatásban fog részesülni a krízis előtt tervezettnél, tette hozzá az államfő. Ugyanakkor leszögezte, az elképzelés még csak a tervezet szakaszában van, az Európai Tanács első körben június 18-19-én tárgyal róla. Az uniós alapokat autópálya- és vasútépítésre, megújuló energiára, valamint az egészségügyi és oktatási rendszerre fordítják majd, tette hozzá az elnök. (Agerpres)

Újabb 152 koronavírussal megbetegedés

A legutóbbi tájékoztatás óta 152 új koronavírussal megbetegedést igazoltak Romániában, és ezzel 19.669-re nőtt a fertőzöttek száma – közölte szerdán a Stratégiai Kommunikációs Csoport (GCS). A fertőzöttek közül 13.800-at gyógyultnak nyilvánítottak és kiengedtek a kórházból. Jelenleg 162 beteget ápolnak az intenzív osztályon. Ez idáig 1288 halálos áldozata volt a vírusnak Romániában. (Agerpres)

Maszkokat osztanak szét a rászorulóknak között

115 millió maszkot oszt szét a minisztérium 2,3 millió rászoruló között – közölte kedden késő este Nelu Tătaru egészségügyi miniszter. Elmondta: a közbeszerzés lejárt, szerdán bontják fel az ajánlatokat, és hirdetnek nyertest. A miniszter szerint minden megyében „azonosították az összes rászoruló személyt”, akikhez a megyei közegészségügyi igazgatóságokon, illetve a helyi önkormányzatokon keresztül juttatják el a maszkokat. (Agerpres)

Bértámogatást kapnak a cégek

41,5%-os bértámogatást kapnak a cégek minden kényszerszabadságról munkába visszatérő alkalmazott után – egyebek mellett ezt is tartalmazza az a tervezet, amelyet szerdán ismertetett Violeta Alexandru munkaügyi miniszter. A kormány három hónapon át fedezi az alkalmazott alapbérének 41,5%-át – mondta el a tárcavezető. A támogatás csak azon munkavállaló után jár, aki legalább 15 napot kényszerszabadságon volt, és most felveszi a munkát. A munkáltató csak akkor jogosult a támogatásra, ha vállalja, hogy az adott munkahelyet nem szünteti meg legalább az év végéig. A munkáltató nem igényelheti egy időben a kényszerszabadság alatti támogatást és a munkaerő aktiválására adott támogatást. A támogatás utólagos: előbb a munkáltató kiadja a teljes fizetést, majd utólag kapja vissza (kérésre) ennek 41,5%-át a megyei munkaerő-foglalkoztatási ügynökségtől. Egy másik támogatási forma szerint egy évig terjedő időszakra megtérítik a cégeknek a bér 50 százalékát, de nem többet, mint 2500 lejt, ha 16 és 29 év közötti vagy 50 év fölötti személyt alkalmaznak. Ezzel többek között azon személyek munkához jutását szeretnék megkönnyíteni, akik a koronavírus-járvány miatt tértek haza külföldről. (Agerpres)

Továbbra is kórházban

A tünetmentes, de fertőző személyeket továbbra is be kell utalni a kórházba – közölte kedden késő este a közszolgálati televízió műsorában Nelu Tătaru egészségügyi miniszter. A tárcavezető szerint nem lehet egy időben lazítani a korlátozásokat, és ugyanakkor beengedni a közösségbe olyan embereket, akik koronavírus-hordozók, és terjesztik a betegséget. Meglátása szerint a tünetmentes betegeket kórházba kell utalni, és ott kell tartani addig, amíg negatív nem lesz a teszt eredményük. (Agerpres)

Centenáriumú lövészárok

(Folytatás az 1. oldalról)

társaságában, majd rajtakapott csibészéknél farzsebből kifizette az ezért kirótt büntetést, és minden ment tovább. A kényszerintézkedésekben megkeseredett, esetleg munkáját veszített, balga nép pedig nem vonult utcára, a fejét követelve. Mert miféleképpen a törvény kijátszása nemzeti sport. Bármi elintézhető borítékkal, kisebb-nagyobb „szívességekkel”. Ezért néznek sanda kizéssel azokra, akik tisztelik a regulákat. Mert azon túl, hogy a letűnt dicőségű kolozsvári „kötélverő főbíró” szellemi társai szinte a nyakunkon térdelnek akarják elnémitani a „lovak nyelvét”, és gáncsokodva akadályozzák anyanyelvhasználatunk kiterjesztését, az erendendő különbség a még el nem korcsosodott rendtartó hagyományaink és a megvásárolható törvényszegés közt húzódik. A centenáriumú lövészárok itt a legmélyebb közöttünk. Betönni szinte lehetetlen. Hitünket visszanyerve mégis nekünk kell újból és újból megpróbálni, még akkor is, ha naponta kalodába zárják és megvesszőzik őseink emlékét.

Háborús bűnös lenne...?

Az emberi ostobaság és gonoszság itt járkal köztünk. Nem bújik meg, nem rejtezködik, hanem nyíltan jár-ke. Hivalkodik, vesz és ragad, prédára les, a másé után kapdos. Becsületbe gázol, negatív mítoszt teremt. Ehhez pedig csak ürügy kell. Lehetőleg valamilyen „tetszetős”, nagyot szóló, olyan vád, amely ellen szinte lehetetlen védekezni. Például azt állítani egy már évtizedek óta halott volt közéleti nagyságról, hogy háborús bűnös.

Ehhez nem kell túlságosan sok ismeret, körülmény, részlet. Történelmi különösen nem. Tisztázni nem szükséges. Mocskolni jó vastagon – ajánlott. A hamisítás kézenfekvő, elsőrendű tantárgy azok iskolájában, akik a politika, a mai honi liberalizmus jegyében gyűlölködnek. Egy ádáz kis csoport, melyből nevesül egy ravasz és elszánt prókator, pártfiskális és skriblerből lett városházi jegyző, majd parlamenti honatyec, kijelenti céljaik érdekében, hogy háborús bűnös. Az Erdélyi Helikon létrehívója, házigazdája, a marosvásárhelyi Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság egykori elnöke, felvirágoztatója, az irodalomszervező mecénás, a kolozsvári magyar színház direktora és a marosvásárhelyi Székely Színház atyamestere, író, regényíró, versszerző, a Színművészeti Főiskola könyvtárosa, szerkesztő, miután néhány évig mérségető egy másféle ostobaság és osztályharc nevében a kisállomáson, elítélt és felmentett, az irodalmi közvélemény által soha meg nem vádolt, rehabilitációja tehát értelmetlen lett volna, a havasok nagy szerelmese, vadász, természetjáró, meseíró, embermentő, humanista, földbirtokos, apa és férj, már-már legendákkal övezett szelíd mecénás, a vécsi kastély parkjában örök álmát alvó, sírja irodalmi zárandókhelyé lett azonmód – nos, ő, igen, őrála dönt nemsokára a ploiești-i törvényszék, hogy háborús bűnös volt-e vagy sem.

A per mögött tehát ott zúgnak a Maros menti fenyvesek sötétzöld foltjai, azok az erdők, amelyeket a kapzsiság, az emberi ostobaság, a nemtörődömség, a pénzéhség még elkerült, még nem tudták szétlopkodni, éppen azok, akiknek nevében kijelentik a Viziboszorkány írójáról, a helikoni nyarak házigazdájáról, hogy háborús bűnös.

És ugyan melyik háborúé? Tán a pun háborúé vagy a száz-, netán a harmincévesé, esetleg a polgárháborús-szeccsessziós újjvilágé? Nem, a II. világháborúsé. A receptet már kipróbálták több-kevesebb sikerrel az előző harminc esztendőben, mondjuk W. Albert esetében. Fontos, hogy a

kipécézt magyar legyen, ismert, lehetőleg népszerű, olykor bálványozott, és valamilyen (nagy)birtok ura egyben – 1945 előtt. Fontos, hogy a közeg, amelyben elterjesztik a vád mérgezett magvait, a vírust, lehetőleg ne vagy rosszul, megghamisítva, a legjobb esetben egyáltalán ne ismerje a múltat. Fogalma se legyen a helyi és tágabb társadalmi, gazdasági, politikai, etnikai, emberi viszonyokról. Szerepeljenek benne a holokauszt áldozatai, akik egyáltalán nem tudják már fel-emelni szavukat, és tiltakozni az ellen, hogy gettóba terelésük okozója, végrehajtója nem a marosvécsi gróf, az erdélyi fejedelmek leszámazottja, az író volt, nem ő a felelős a törvényekért, melyek e sorsra juttatták őket.

Fontos, hogy a meghamisított történelmi tudatban a torz született eszmék olcsón és népszerű eszközökkel legyenek sokszorosíthatók, hogy tartalmazzanak aprócska szilánkokat, amelyeket igaznak lehessen feltüntetni, erre alapozva vádat, vágyálmokat, vagyont lehessen építeni – szerezni. A fasizmust emlegetni bizonyítás nélkül. Elvinni az efféle becsületbe gázoló, történelmet hamisító, megmásító, a valóságot kiforgató állítást, elvinni messze Erdélytől, lehetőleg oda, ahol a bíró, az ügyész és a felperes ügyvédje nem ismeri (nem ismerheti) a 80 év előtti történelmet, akiket már az „új típusú, posztforradalmi” iskolák és egyetemek neveltek, akik a paragrafusok mögött nem látják a múlt komplex valóságát, az emberi tényezőket. A vádlókat csak a gyűlölet motiválja, ezért is szerveződtek párttá rögtön 90 után. Akik a Ceaușescu boszorkánykonyhájának termékeit úgy fogyasztották, hogy hit-ték, valódi márkás, hiteles bájitalt (ideológiát) fogyasztanak.

Fontos, hogy fantomképet rajzoljanak, hogy tényeket összekeverve, át- és átfélcelve, tudatot zavarva, azt állítsák, hogy Ő, akit a falu népe tisztelt, máig tartó tisztelete töretlen, akiről rossz szót alig ejtettek saját kortársai, a történelmi munkákban – ahol a zsidóüldözésekről írnak zsidók és nem zsidók – neve soha elő nem fordul, nincs ott a kolozsvári 46-os per vádlottjai vagy mellékszereplői között, vagy csak olyanként, mint aki mentett, bújtatott, menlevelet próbált adni, keresztlevelet állított ki életmentésből, felszentelt református lelkészi mivoltánál fogva, az adott történelmi helyzetben azt tette, amit emberséggel tenni lehet, no, az most háborús bűnösnek szerepel a vádiratban – mert kell a legénységnek, a gyűlölet altisztjeinek a havas erdeje...

Nem, nem hiszem, hogy háborús bűnös lenne K. J.

Csütörtöki háborgás

– Schestyén Mihály rovata –

Képességvizsgák

Lápzárta után jelent meg a módszertani útmutató

A koronavírus-járvány okozta helyzet megváltoztatta a képességvizsgák megszervezésének a módját, amit az oktatásügyi minisztérium az utolsó percekben elfogadott és kiadott miniszteri rendeletekkel hozott a középiskolába felvételiző diákok tudomására – pontatlanságokkal és lehetetlen igényekkel.

Mint a korábbi évekből ismert, a zene, képzőművészet, vallás, sportszakos osztályokba, valamint a tanító- és óvodapedagógus-képzőbe felvételizők esetében a képességvizsga vagy tehetségpróba is beleszámít a végső eredménybe. A művészeti szakokon a felvételi jegy háromnegyedet, a vallás szakos osztályokban az 50 százalékát teszi

ki, a másik két szakon kizáró vagy átmenő jellege van.

A marosvásárhelyi Művészeti Líceumban dr. Ávéd Éva igazgatóhelyettes tájékoztatót a felvételi követelményekről. Amint már közöltük, két magyar tannyelvű osztály indul, mindkettő vegyes, azaz zene szakra 18, színészmesterség szakra 10 diákot vesznek fel. A másik osztályban 20 hely van a képzőművész, nyolc a műépítés szakon.

A képességvizsgára, vagy mondhatjuk, hogy tehetségpróbaára péntek délig lehet beiratkozni abban az általános iskolában, ahol a jelentkező a tanulmányait végezte.

A zene szakra felvételiző diákoknak CD- vagy DVD-lemezre kell felvenni első próbaként egy etűdöt, másodikként a választott hangszeren előadott két zeneművet, a canto

szakosoktól két dalt kérnek. A színészmesterség szakra jelentkezők három verset kell rögzítsenek a lemezre, és el kell mondaniuk az élet-történetüket.

A képzőművész szakra felvételizők öt természet utáni rajzot és további öt festményt, illetve szobrot kell a lemezre rögzítsenek, a műépítészetet választók az öt rajz mellé a szaknak megfelelő öt munkát kell feltöltsenek. A tudnivalók részletesen az iskolák honlapján olvashatók.

A felvételi átlag kiszámítása úgy történik, hogy a szakvizsgára kapott jegy a végleges jegynek a háromnegyedet, a cikluszáró vizsga eredményéből és a négy év átlagának az összegéből eredő jegy az egynegyedet teszi ki. Amit örömmel nyugtáznak a Művészeti Líceumban, ahol a tehetség a legfontosabb.

A marosvásárhelyi Szász Adalbert Sportlíceumban Csiki Zsolt igazgatótól megtudtuk, hogy az V-VIII. osztályokban a sportból kapott négyévi általános egyenértékesítésével számolják ki a felvételi átlagot. Ezt hárommal szorozzák, hozzáadják a cikluszáró kisérettségi átlagához, és négyvel osztják. Így a sportosztályok esetében is a diákok sportteljesítménye dönti el elsősorban, hogy milyen eredménnyel jutnak be a meghirdetett két kilencedik osztályba.

A Marosvásárhelyi Református Kollégium, valamint a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceum egy-egy vallás szakos osztályába való bejutáshoz egy online beszélgetés során verset vagy imád-

ságot kérnek a jelölttől, és annak megindoklását, hogy miért választotta ezt a szakot. A szóbelire átmegy vagy visszautasított minősítést kap. Ha átmegy, azután számítják ki a felvételi jegyet, amelynek ötven százalékát a négy év alatt vallásból kapott jegyek átlagának az egyenértékesítése jelenti, a másik ötven százalékot a cikluszáró írásbeli vizsgán elért és a négy év általánosából számított átlag – tájékoztató Tamási Zsolt és Benedek Zsolt, a két iskola igazgatója.

A marosvásárhelyi Mihai Eminescu Nemzeti Kollégium igazgatóhelyettese, Szilágyi András ottjártunkkor még nem tudta pontosan, hogy az úgynevezett képességvizsga eredményébe a szintizes magaviseleten kívül négy vagy öt tantárgyból számít bele a felvételiző diák négy év alatt elért, hetesen felüli átlaga. Az anyanyelv, testnevelés, zene és rajz mellé a megjelent utasítás szerint a román jegyek átlagát is hozzá kell számítani, a kitöltendő űrlapon azonban csak négy kocka szerepel. A délutáni órákban tisztázódott, hogy megváltoztatták az űrlapot, és kell a román nyelvből kapott négyévi átlag is. A tanító- és óvodapedagógus, valamint a kisdidó-pedagógus szakos osztályokba jelentkezők képességvizsga-eredményét június 12-én hozzák nyilvánosságra, amire átmegy-visszautasított minősítést kapnak. Akik átmegtek, a felvételi eredményük sorrendjében jutnak be az említett osztályokba.

Több marosvásárhelyi és vidéki

középiskolában hirdettek meg intenzív nyelvoktatást biztosító osztályokat. Az újabb rendeletek szerint az intenzív nyelvoktatást összemossák a kétnyelvű (bilingvis) oktatással, és a tanult nyelvekről is bizonylatot kérnek. Holott az intenzív nyelvoktatásban az is benne van, hogy kilencedik osztálytól emelt óraszámban az első mellé egy újabb idegen nyelvet kezd el tanulni a diák. Ebből kiindulva az iskolák terveztek olyan nyelvet oktató osztályokat is, amilyent a megye általános iskoláiban nem tanítanak. A miniszteri rendelet szerint az intenzív nyelvoktatást is biztosító osztályokba a tanult idegen nyelvből négy év alatt kapott jegyek általánosát figyelembe véve lehet bejutni, vagy ha a diák nyelvvizsgát tett, tantárgyversenyen dobogós eredményt ért el, esetleg tudja bizonyítani, hogy magánúton tanulta a nyelvet. Arról sajnos lapzártáig nem értesültünk, hogy mi lesz akkor, ha a diák kilencedik osztálytól kezdené el emelt óraszámban, intenzíven tanulni a második idegen nyelvet.

Az úgynevezett képességvizsgák eredményét június 9-12. között bírálják el.

A sok összevisszaság mellett a rendeletekből az idén sem maradt ki, hogy a magyar tagozaton végzett diákok, ha kérik, az anyanyelvből tett vizsga eredményét nem számítják be a felvételi jegybe. Ha megteszik, számolni kell azzal, hogy csak román tannyelvű osztályban folytatathatják tanulmányait. Akik nem tanultak magyar nyelvet az általános iskolában, de magyarul szeretnének továbbtanulni, vizsgát kell tengeren magyar nyelvből, amelyen el kell érjék az ötös jegyet. (bodolai)

Érettségi felkészítő a tanítóképzőben

Fotó: Bodolai Gyöngyi

Elkezdődtek a vizsgafelkészítők

Visszatértek a diákok az iskolába

Kedden kezdetét vette a nyolcadikos és tizenkettedikes diákok vizsgafelkészítője: a képességvizsgára, illetve érettségire jelentkező végzősök június 2. és 12. között tanáraikkal készülhetnek a hónap második felében sorra kerülő megmérettetésre.

Gligor Róbert László

Maros megyében több mint 5100 nyolcadikos áll képességvizsgára június 15-18. között. A 123 általános iskola és általános iskolai tagozattal is rendelkező középiskola diákjainak vizsgafelkészítőjét Marosvásárhelyen fogják felmérni négy övezeti központban, ezekben egyenként 25-39 iskola tanulóinak eredményeit vizsgálják. Az iskolánként vizsgára jelentkező VIII. osztályosok száma igen változó: legkevésbé Magyarbükösről állnak vizsgára, mindössze ketten, Balán és Kozmatelkén 3-3, Kutyalván, Márkodban, Oláhsályiban, Mezőmadarason és Mezőkirályfalván 4-4, Székelyvéckén és Böződön 5-5 diák fejezi be az általános iskolát. A túlórdalon két marosvásárhelyi és egy szászrégeni iskola van: a megyeszékhelyi Liviu Rebreanu iskolában 135, a Fridrich Schillerben 124 diák, a régi Alexandru Ceaușianuban 132 nyolcadikos végez.

A koronavírus-járvány miatt mindenre kiterjedő biztonsági intézkedéseket hoztak az iskolákban. Az intézménybe nem léphet be az a személy, akinek testhőmérséklete meghaladja a 37,3 Celsius-fokot, és a gyerekek között legalább két méter távolságot kell tartani. Az iskola bejáratánál egészségügyi személynél mérik a tanulók testhőmérsékletét, ha valakinek betegségre utaló tünetei vannak, nem

engedik be az intézménybe. Az iskola területén a diákok csak kijelölt útvonalon mozoghatnak, egy pedagógus vezetésével, a bejáratnál biztosítani kell fertőtlenítőszoanyagot, védőmaszkot, kézfertőtlenítőt, az épületben minden csoport után fertőtlenítenek, mindenki maszkot visel, amit távozásakor összegyűjtenek, és újat adnak helyette. Ha az iskolában több váltásban tartják a felkészítőt, a váltások között legalább két óra szünetet kell tartani a fertőtlenítésre, még egy órát az osztályterem kiszellőztetésére. A felkészítő alatt az egyes csoportok végig ugyanazt az osztálytermet használják.

Minden feltétel adott

Az ákosfalvi általános iskolában 18-an fejezik be a nyolcadik osztályt, kedden reggel 13-an jelentek meg a vizsgafelkészítőn, a két csoportra osztott tanulók naponta három órán vesznek részt – tudtuk meg Józsa Gabriella igazgatótól. Még nem tudják, hányan jelentkeznek a képességvizsgára, mindenkit erre biztatnak. Az iskolában minden biztonsági feltétel adott a felkészítő és a vizsgák lebonyolításához, a helyi polgármesteri hivatal beszerzte a fertőtlenítőszeret, az iskolába belépőket két egészségügyi asszisztens vizsgálta meg, mindenkinek megfelelő volt a testhőmérséklete és az egészségi állapota.

A csíkfalvi iskolában 14 nyolcadikos végez, mindenikük meg is jelent az első felkészítő napon. Balogh Tünde igazgató úgy véli, 13-an biztosan részt vesznek a képességvizsgán, egynek a részvétele még bizonytalan, ő szakiskolában folytatná a tanulást. Az óvintézkedések tekintetében nincs gond: az iskolabusz három faluból hét diákot szállít be két részben, a diákokat ta-

nárok várják a kapunál, a meghatározott távolság betartásával lépnek be az iskolába, a bejáratnál orvos mér lázat, az épületet és a tantermet folyamatosan fertőtlenítik, a tanfelügyelőségtől közel 1200 arcvédő maszkot kaptak.

A balavásári Török János Általános Iskola igazgatója 52 diák sorsát követi, a községben Balavásáron, Kenden és Szenaverősen végeznek nyolcadikosok. Ebből 26-an jelentek meg a keddi felkészítőn, tucannyian az online megoldást választották: a szaktanár délután feltölti a tananyagot azok számára, akiket a szülők nem engednek el az iskolába. A tanfelügyelőségtől 40 diák jelentkezésére számítanak, ugyanis vannak olyanok, akik az első félévben lezáratlanok maradtak, míg a szenaverősi végzősök nagy része szakiskolában folytatná. A felkészítőre érkező diákokat az előre megállapított program szerint külön csoportokban és külön útvonalon fogadják és bocsátják haza, belépéskor az egészségügyi szűrést egy orvosi rendelő végzi szerződés alapján. A tanfelügyelőségtől 3000 maszkot kaptak, de már azelőtt vásárolt az intézmény is több százat, minden iskola (nemcsak a végzősök) számára digitális lázmérőt szereztek be. Az iskolákban minden esetben, az első felkészítő rendben zajlott le – összegezte lapunknak Vajda József Attila igazgató.

A többség részt vesz a felkészítőn

A erdőszentgyörgyi Szent György szakközépiskolában 29 helyi és öt böződi nyolcadikos állhat vizsgára, és a jelek szerint mindenki részt is fog venni a megmérettetésen, míg a 24 középiskolai végzősből 20 számított leérett-ségizni, akikhez a korábbi évekből végzett diákok is csatlakoznak – tá-

Szigorú óvintézkedések betartásával folyik a felkészítő

Fotó: Gligor Róbert László

jékoztatott Léta Áron igazgató. A szakiskolai oktatás keretében öten az asztalos, 14-en az esztétikai szakon végeznek, szinte mind ott voltak az első felkészítőn. A diákok a főkapun mennek be fertőtlenítőszoanyagot, a kézfertőtlenítés és maszk átvétele után a tízfős csoportokat tanáraik kísérik be az osztályba, a gyerekek két emeleten tanulnak, egy szinten egyszerre csak egy csoport lehet szüneten. A távozókat tanárok kísérik egy másik kijáraton, ahol a használt maszkokat begyűjtik és összecsomagolják, a diákok újat kapnak. Tágas műhelyek állnak a szakiskolai csoportok rendelkezésére, ahol szükséges, két váltásban mennek be szakmai gyakorlatra az oktatók kíséretében, de más útvonalon, mint a képesség- és érettségi vizsga előtt állók. A felkészítőket a szaktanárok előre megállapított program szerint végzik, a lezárást is más-más időpontban, ezen és a következő héten. A polgármesteri hivatalhoz benyújtott igénylés alapján a felkészítőkre érkezőket egészségügyi asszisztensek ellenőrzik belépéskor, a magyar kormánytól az

RMDSZ révén 2000 arcvédő maszkot kaptak, a tanfelügyelőség és az Orange cég is adott összesen 1600 darabot, míg az intézmény a fertőtlenítőszeret és higiéniai cikkeket szerezte be – részletezte az igazgató.

Jók a tapasztalatok

Ami a március óta eltelt időszakban zajló online oktatást illeti, összességében pozitív tapasztalatokról számolnak be az intézményvezetők. A csíkfalvi iskolában szinte mindenki rendszeresen bekapcsolódott az oktatásba, egyetlen végzős kivételével, aki jelen van a most kezdődött felkészítőn. Erdőszentgyörgyön is jónak mondható a mutató, általában a diákok 80 százaléka kapcsolódott be, de volt olyan osztály is, ahol mindenki. Két alsó tagozatos osztályban volt lemaradás, a társadalmilag nehéz helyzetben élők körében, ahol nem állt a családok rendelkezésére okostelefon vagy számítógép és internet, ezekben az esetekben a pedagógus az iskolában sokszorosította a tananyagot, és eljuttatta a diákoknak.

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Rám találtak a lehetőségek

Színésznő, egyetemi tanár, televíziós műsorvezető – fiatal kora ellenére Gecse Ramóna mindhárom területen sikeresen helytáll, és talán ennek a kulcsa abban is rejlik, hogy nem munkaként éli meg a színészetet, a tanítást, valamint a műsorvezetést, hanem kihívásként, lehetőséggé arra, hogy folyamatosan megújuljon, kipróbálja magát új helyzetekben. A színészi pálya felé vezető útról, szerepekről, a diákokkal való munka szépségeiről és kihívásairól beszélgettünk a sepsiszentgyörgyi származású színésznővel, aki tíz évvel ezelőtt csatlakozott a marosvásárhelyi Tompa Miklós Társulathoz, és azóta a közönség nagy kedvence lett.

Menyhárt Borbála

– Amikor különböző szerepekben lát az ember kiválóan játsszani egy színészt, akarva-akaratlanul megfogalmazódik benne, hogy a Fennvaló is a színpadra teremtette. Te hogyan kerültél erre a pályára?
– Hogy miért lettem színész, erre, azt hiszem, nagyon egyszerűen tudnék így, ilyen távlatból válaszolni: hívást éreztem, hogy ebben az irányban kell kamatoztassam a készségeimet, képességeimet, amelyeket kaptam.

– Gyerekként is közel állt hozzád a színpad világa?
– Ez érdekes, mert úgy érzem, a kitűnési vágy egy szükséglete az életünknek, mindannyian éhezünk egyfajta figyelemre, szeretetre, ez minden gyerek életében ott van. Arra emlékszem, hogy gyerekként sokat voltam egyedül, rengeteget ábrándoztam, vágyakoztam, sokat játsztam egyedül. De arra is emlékszem, hogy amikor családi körben összegyűltünk, nagyokat nevettek rajtam, gyakran igényelték azt a fajta szórakoztatást, ahogyan például nézek egy filmet, és reagálok a látottakra. Iskolás éveim alatt ez a kezdeti befele fordulás egyre inkább kezdett kinyílni, olyan értelemben, hogy vezetői minőségben gyakran felvállaltam dolgokat, kiálltam az igazság mellett, igyekeztem felszólalni. Például nagyon bosszantott, ha a véleményemre nem voltak kíváncsiak a tanárok.
A középiskolai éveimet drámasztályban végeztem Sepsiszentgyörgyön. Ebből az következne, hogy az ember színészképzésre megy tovább, és ezen a területen tölti az egyetemi éveit, de nem ez az elsődleges pedagógiai cél a drámasztályban. Pontosan nem tudom felidézni azt a pillanatot, amikor eldöntöttem, hogy színész leszek, valamiért lelkésznek készültem. Hogy

színész lettem, az inkább egy hívás volt, amire nem lehet nemet mondani. Nálam ez a fajta hívás gyakoribb, mint egy tudatosan eldöntött lépés, hogy én ezt akarom csinálni. Valahogy úgy sikerült jelen lenni eddig, hogy a lehetőségek megtaláltak és megszólítottak. A sepsiszentgyörgyi színház és az Osonó Színházműhely, ahol diákként részt vettem előadásokban, a pezsgő tinédzserkori életvitel, aktivitás, energia, világszemlélet alapozta meg, hogy milyen is vagyok ma. Nemrég online felületen visszaneztem néhány színházi előadást, amelyeket még tinédzserkoromban volt

szerencsém élőben látni akár tízszer-tizenötösztör is. Ezek az előadások meghatározóak voltak számomra, és nem feltétlenül azért, mert színész akartam lenni, hanem mert azt az értékrendszert, szemléletet és igényt alakították ki bennem, ami szerint ma is élek. A színházban otthon éreztem magam.
– Az egyetem elvégzése után azonnal alkalmaztak a marosvásárhelyi Tompa Miklós Társulathoz?
– Egy olyan szerencsétlen évben végeztem, amikor gyakorlatilag visszavágták a bérek 25 százalékát, és nehezen alkalmaztak az intézményeknél. Nekem szerencsém volt abban az évben végzősként együtt dolgozni Bocvárdi Lászlóval, akitől meghívást kaptam, hogy menjek játszani Sepsiszentgyörgyre. Kaptam meghívást Marosvásárhelyről és Székelyvárról is. Végül úgy alakult, hogy itt maradtam a Tompa Miklós Társulatnál, ahol már korábban, egyetemi éveim alatt is játsztam néhány előadásban. Ennek immár több mint tíz éve.
Azt hiszem, akkor én voltam a legfiatalabb a társulatnál, sokáig a fiatal naiva, az ifjú szerelmes szerepeket játsztam el.
– Számos műfajban láttunk, vígjátékban és komolyabb műfajban is. A magánember Gecse

Ramónához melyik áll közelebb?

– Ha végiggondolom, azt hiszem, nem is a műfaji sokféleségben lelem igazán örömet, hanem a csapatmunkában, a közösségi alkotásban, ami műfajtól független. Azokban az előadásokban éreztem igazán jól magam, ahol az előadást megelőző próbafolyamat alatt egymásra tudtunk hangolódni. Ahol jelen volt a fejlődés lehetősége, az egymás provokálása színészként, illetve volt egy olyanfajta rendezői koncepció, amelyhez színészként egyénileg tudtam kapcsolódni a magánvéleményemmel. A diákjaimnak is mindig azt szoktam mondani, hogy tulajdonképpen a művészet azt mutatja meg, amit az emberek leginkább eltitkolnának maguk elől, a színész pedig képes erre. Tehát mind az öngyöttről, mind a könnyedebb folyamatokat ma már talán tudom értékelni és szeretni.

– Gondolom, egy színésznek az a legnagyobb kihívás, hogy minél több műfajban mutathassa meg magát, és ne legyen ügymond beskatulyázva, hogy mindig a nevenséges figurát vagy éppen a hősszerelmezt játssza el...

– Persze. Merthogy végesek vagyunk, a naiva szerelmes karakterből már én is kívántam kikerülni, mert elfárad az ember, amikor ugyanazok a helyzetek ismétlődnek, és arra kényszerül, hogy ismételve önmagát, hiszen nehéz folyamatosan megújulni. Ha többféle műfajban játszik, nyilván újfajta lehetőségek után tud nyúlni. De úgy gondolom, minden feladat lehetőség arra, hogy találkozz önmagaddal, és ez minél szélsőségesebb, talán annál nagyobb a felismerés.

– Az elmúlt tíz év repertoárjára visszatekintve, melyik volt kedvenc szereped, amiből úgy érzed, hogy a legtöbbet ki tudtad hozni?

– Nincs kedvenc, mert mindegyik kedvenc. Mindig a legközelebbit tudnám mondani. Elindítottunk a Tompa Miklós Társulatban egy projektet, tantermi előadásokat hozunk létre oktató, nevelő céllal. Ez nagy kedvencem, mert szerencsés provokációnak érzem ezt a találkozást a színházzal, a kollégákkal.

Ennek második éve, a második előadásunk is napvilágot látott, amelyben színészként, rendezőként, dramaturgként, íróként mindannyian mindenféle szerepkörben részt veszünk. Színészként nagyon izgalmasnak tartom, hogy tíz-tizenegy-tizenkettedikes diákok körében, gyakorlatilag mindig az adott osztályteremben játszunk, annyira közel, hogy színház talán ennél közelebb nem tud megtörténni. Az első része ezeknek a találkozásoknak egy interaktív előadás, amiben részt venni színészként hatalmas élmény számomra, hiszen 33 évesen azt a korosztályt játszom el, amit ők képviselnek. Tehát csak őszinte és tiszta színészi játékot tűr meg ez a forma, de minél nehezebb valami, annál nagyobb a kihívás, és annál inkább élvezem.

– A színpadról jól ismer a marosvásárhelyi közönség, de talán

kevésbé tudják rólad, hogy a művészeti egyetem tanáraként a leendő színésznemzedék útját egyengeted...

– Ez ismét egy olyan dolog, amire hívást kaptam. Az egyetemi éveim alatt volt egy diákszínjátszó csapatom, amellyel időnként önismereti és személyiségfejlesztő játékokat játsztunk, míg végül összeállt egy színházi előadás, és diákszínjátszó fesztiválokra jártunk vele sikeresen. Nagy öröm volt tapasztalni, hogy a színház formai világa mennyire vonzza a fiatalokat, és segíti őket abban, hogy megtalálják a saját hangjukat. Ez egy felkérés volt a diákok részéről, nekem meg újabb lehetőség. A környezetemben lévő szakemberek felfigyeltek erre a tevékenységemre, és ők tereltek, ösztönöztek, hogy kezdjem el a doktori tanulmányaimat, és tanítsak az egyetemen. Soha nem gondoltam arra, hogy tanár leszek, de nagyon élvezem, és mindig meglepődöm, hogy olyan könnyedén és természetesen alakítja magát minden helyzetet. Tulajdonképpen nem szeretem tanárnak nevezni magam, hiszen egyszer kollégák leszünk, és talán együtt fogunk játszani, mint ahogy már meg is történt több ízben. Így ezeket az egyetemi találkozásokat inkább lehetőséggé élem meg, hogy közösen dolgozzunk, keressélgjünk, ahol nyilván én vagyok az, aki vezeti a folyamatot, tölem tanulnak, de ez bármikor változhat. A lényeg az, hogy ez alatt a folyamat alatt egymástól tanuljunk, és egymást hozzuk olyan alkotói helyzetbe, amivel feszegethetjük a színház határait.

– Akár a diákjaidból kiindulva, mi a véleményed, állja-e a helyét a mondás, hogy valaki vagy színésznek születik, vagy nem, hiszen kell ehhez egyfajta affinitás, tehetség, amit nem lehet tanulni...

– Nemrég beszélgettünk erről egy színész kollégámmal, és egyetértettünk abban, hogy akiben benne van a lehetőség, hogy színész legyen, azt szinte csak helyzetbe kell hozni, és máris áll a lábán. A romániai oktatási rendszert nagyon nehézkesnek és egyoldalúnak találom. Mintha nem segítené a diákokat a kibontakozásban, a gondolkodásban, a véleményformálásban, hanem inkább bezárja őket, és a teljesítmény kényszeressége miatt

frusztrálja őket. Ilyen körülmények között nehéz a diákoknak megtalálni a saját hangjukat, egyéniségüket, és felvállalni önmagukat.

Az egyetemen mindig az az első lépés, hogy tanuljunk meg önállóan gondolkodni. Nagy szükség van az önismereti játékokra. Általában rácsodálkoznak arra, hogy számít a véleményük. Folyton emlékeztetni kell őket arra, hogy ne akarjanak mindent megúszni, hanem törekedjenek a mindent megélni állapotra. Sajnos a diákoktól elvárják, hogy minden tárgyból legyenek eminek, de magára az emberre nem kíváncsi a rendszer. Ezért is érzem hasznosnak tantermi előadásainkat, mert szükség van arra, hogy a színház által valaki megszólítsa a diákokat.

– A színház és az egyetemi oktatás mellett lassan négy éve műsorvezető vagy az Erdélyi Magyar Televíziónál...

– Ez a lehetőség is rám talált, soha nem fordult meg a fejemben, hogy tévés műsort vezessek. Imádkozok beszélgetni emberekkel, a kölcsönös gondolkodás, egymással való találkozás, az egymás inspirálása érdekel. Amikor felkértek rá, úgy éreztem, ezekre mind lehetőséggem adódik. Kíváncsi vagyok az emberekre, arra, hogy hogyan élnek meg dolgokat, mit gondolnak egy adott témáról. A műsoraink igyekeznek tabukat feszegetni, olyan témákat, amelyekről általában nem szívesen beszélnek az emberek, de talán ideje lenne és kellene. A beszélgetések során mindig az ember érdekel, és külön kihívás számomra, hogy igazán értékes és tartalmas beszélgetés alakuljon ki az adott témáról.

– A színészi pálya az éjszakába nyúló próbákkal, az egyetemi munka, a tévés igen pörgős életmódot diktál. Mindemellett jut-e időd önmagadra, a családra, esetleg hobbira?

– Nem feltétlenül munkaként élem meg mindezeket, hiszen azt teszem, amit szeretek, és ez feltölt, ezáltal tudok teljes értékű ember lenni. Itt merül fel, hogy milyen típusú emberek vagyunk, és ennek fényében mi az, amit választunk. Én a rutint nagyon nem szeretem, a munkafolyamatokban is szükségem van a folyamatos átalakulásra, (Folytatás a 8. oldalon)

Kellemes és hasznos mozgástevékenységek időseknek

Bogdán Emese

Bizonyára mindenki tapasztalta, milyen kellemes érzés, amikor a tudónk fel van töltődve oxigénnel, és a szervezetünk friss. Jó erőben érezzük magunkat, kellemes a közérzetünk, vidám a hangulatunk. A hegyi túrák, a naponta megejtett hosszú séták a legalkalmasabbak erre. Az idős ember legjobb sportja a gyaloglás, és ezt a legtöbb kardiológus, endokrinológus elő is írja napi házi feladatként. Dr. Papp Lajos egyik előadásában (Segíts magadon, és az Isten is megsegít!) elmeséli, hogyan járta meg az El Caminót öt infarktus után. Hogyan alakította át a szervezetét, hogyan edzette meg a beteg szívét a napi 30 kilométeres gyaloglással. Ha elgondolkozunk, a gyaloglás a legősibb mozgásformánk, mely az őskorban állandó vándorlás formájában volt jelen. A mai, ülőmunkát végző, civilizált ember nem mozog eleget, és hogy fenntartsa egészségét, gépekkal helyettesíti a természet adta lehetőségeket. A karantén idején mindent zárt környezetben kellett megoldani, de akkor sem volt lehetetlen a mozgás. Legjobb példa erre a tánc. Otthon kedvenc zenékre kialakíthatunk bármilyen lépéskombinációt, amely megfelel a korunknak és teljesítőképességünknek, és addig járjuk, amíg bírjuk. Nem kell bonyolult lépésekre gondolni,

minél egyszerűbb, annál könnyebben lépkedünk, és a sikerélmény sem marad el. Nem kell hozzá nagy terem, csak nyitott ablak és ráhangolódás, de ez már nem 10-15 perc, mint a légyzórtorna, hanem legalább 30-35. Fontos a gyakorlat pontos végrehajtása és a tempó tartása. Hogy milyen táncot választ, azt mindenki ízlése, képessége szerint dönti el. Lehet népi, társasági tánc vagy aerobikgyakorlatok, mindegy, csak éljük át a mozgást a zenére. A néptánc előnye, hogy lehet énekelni közben. Nem is gondolunk bele, hogy ez a legkellemesebb légyzórtorna: nagyon edzi a tüdőt, és karbantartja a hangszálakat (ezt is 30, 35 percig végezzük). Sokan nem tudják, hogy a profi énekesek és fúvósok vitálkapacitása (a tüdő befogadóképessége) legalább akkora, mint a sportolóké. Összegezve tehát, két mozgásfoglalkozást ajánlok ezúttal önöknek, kedves idős barátaim. A gyaloglást és a táncot. Mindkettő remekül fejleszti, tisztítja a tüdőt, emellett jó hangulatot teremt. Persze mondhatják, hogy mindkettő társas tevékenység. Így igaz, de ha most ilyen a helyzet, meg kell oldani egyedül is, semmi ördögösség nincs benne. Ezeknél a mozgásfoglalkozásoknál a légyzés nem ellenőrzött, a mozgás időtartamának és intenzitásának megfelelően működik, és nem is figyelünk rá. Idős barátaim, nem kell szégyellni a táncot. A nyugati országok-

Illusztráció

ban hetente tartanak táncanfolyamokat időseknek. Több szakember, orvos pszichológus véleménye megegyezik abban, hogy a tánc, sokoldalú hatása miatt, a legjobb mozgásforma az idősebb korosztálynak, és kellemes kikapcsolódás is egyben.

Megemlítek még egy lehetőséget: jótékony hatású a szobabiciklizés. Be lehet állítani különböző nehézségi fokokra, és naponta tekerni, amennyit bírunk... Közben lehet tévét nézni, zenét hallgatni, nyitott ablaknál persze.

A zenében szabadságra találó tudós

Szilágyi Mihály

A felvilágosodás kora (az 1700-as évek) kissé háttérbe szorította a vallást, a kevésbé racionálisan magyarázható hitvilágot, és istenítette a tiszta ész logikáját, a precíz tudományt. Ez az időszak a maga „hideg ész-fényével” érdekes módon nem mellőzi a művészeteket, melyek sokszor nem írhatók le matematikai pontossággal. Mégsem ellentmondásos ez a jelenség, mert a racionális gondolkodás azt jelzi, hogy az agy, az ész kiemelt fejlődéséhez többek között szükség van a művészetekre is. Aki nem hisz, az is hisz valamiben, ha másban nem, önmaga anyagi létében, ahol már rendkívül fontos szerepet kap a gondolat. A színvonalas gondolkodáshoz képességek, képzettségek kellenek, és ennek a képzettségnek része a zene is.

A francia felvilágosodás meglepően sok jelentős tudóst adott a világnak. E tudósok sokaságából kiemelkedő a zeneileg is képzett és művelt polihisztor, *Jean-Baptiste Le Rond D'Alembert*.

Ha már a tudós nevével tartunk, a neve részben önéletrajza is. Ki hinné, hogy a világ elit tudósai közé tartozó D'Alembert élete árvaházban kezdődött? Egy árva, aki mégsem árva – különös élettörténet. A névtelen gyerek 1717-ben született Párizsban. Anyja maga is híres író volt: Claudine Guérin de Tencin. Az irodalomban talán élen járt, de nem volt igazi anya, mert csecsemőjét – talán Istenre bízva – a Saint-Jean-le-Rond templom bejáratánál, a lépcsőn elhagyta. Talán számított arra, hogy a vallásos emberek megszánják e rossz helyre született újszülöttet, és nem hagyják pusztulni. Az anyai számítás vagy az isteni gondviselés valóra vált, így került a névtelen gyerek árvaházba. Nevét a templomról kapta – örök emlékül. Édesapja, Louis-Camus Destouches lovag, épp külföldön tartózkodott a fiú születésekor, ezért nem

volt aki az anyát megállítsa tette elkövetésében. Az igaz, hogy a lovak nyilvánosan nem szívesen vállalta a gyereket, de amint hazaérkezett, azonnal felkutatta, felnevelését egy üveges mesterember feleségére bízta éves fizetéssel.

D'Alembert kilencéves volt, amikor nevelőanyja meghalt, így apja saját rokonaira bízta a gyereket. Bár törvénytelen gyerek volt, apjától minden lehetőséget megkapott, hogy tanulhasson. A híres janzenista iskolában, a College des Quatre Nations-ban kezdette tanulmányait. A janzenisták egy vallási irányzat képviselői voltak valahol a katolicizmus, protestantizmus és az emberi szabadság filozófiai elv háromszögének középpontjában. Az irányzat szellemi atyja Cornelius Otto Jansenius volt.

A kiváló képességekkel rendelkező gyereket tanárai teológusként képelték el, ezért alapos filozófiai és teológiai képzésben részesült. Végül D'Alembert jogászként végzett, de sohasem gyakorolta e szakmát. Inkább a természettudományok és a zeneelmélet vonzotta.

1739-ben, 22 évesen már a Francia Tudományos Akadémián olvasta fel téziseit. Sok tanulást és önképzést követően egymás után jelentek meg tudományos munkái. A matematikában és fizikában számos felfedezés vagy továbbfejlesztés fűződik a nevéhez. A mozgás törvényeit is pontosította, hidrodinamikai jelenségeket is leírta, a hullámmozgás terén is felállított egy bonyolult egyenletet.

1746-tól fordulat állt be az életébe. Az addigi szorgalmas kutató-tanuló életmód után Madame Geoffrin szalonjában összegyűlő tudósok társaságában szellemes vitapartnerre fejlődött. E társaságban szórakozva a szerencsejátékról olyan véleményt fogalmazott meg, melyet ma is kölcsönöznek a sportfogadók. D'Alembert azt a nézetet vallotta, hogy annál valószínűbb egy fej vagy írás játékban

az írás, minél több fej dobás volt előtte. Ma úgy alkalmazzák ezt az elvet, hogy ha többször veszít valaki egymás után, akkor növelnie kell a tétet, mert egyre valószínűbb, hogy nyerni fog, ha pedig nyert, akkor csökkentenie kell az anyagi kockázatot, mert valószínű, veszíteni fog. Ez az álláspont matematikailag téves, de legalább reményt adott a szerencsejátékosoknak.

Felvilágosult gondolkodóként a szabadság, igazság és szegénység eszméjét hirdette. Páratlan műveltségű lévén, a híres Nagy francia lexikon társszerzőjévé választották. Ezernél több matematikai és természettudományi szócikket vetett papírra, majd abbahagyta ezt a munkát. E döntésének az volt az oka, hogy 1757-ben a genfi kálvinizmusról írt cikkében olyasmit állított, hogy a genfi papság a szocializmus felé kezd hajlani. Természetesen óriási felháborodás követte a nyomtatásban megjelent írást. Ráadásul D'Alembert másodkézből, Voltaire-től kapott információk alapján írta meg véleményét. Az elmérgesedő vita következtében Rousseau-val és más tekintélyes emberekkel is összeveszett, és a nyomás hatására abbahagyta a lexikonírást.

D'Alembert minden téren tekintélynek örvendett. Egy anekdota arról szól, hogy Voltaire 69 éves korában véleményezésre küldte Olympia című színjátékát a nála jóval fiatalabb D'Alembert-hez, és azzal dicsekedett, hogy e művet mindössze hat nap alatt írta. D'Alembert röviden annyit válaszolt, hogy „a Szerzőnek nem kellett volna a hetedik napon megnyugodnia”, ezzel arra utalt, hogy van javítanivaló a színjátékon. Voltaire szót fogadott, kijavította a munkát, és nem mulasztotta el ismét bemutatni azt D'Alembert-nek.

A lexikális tudású férfit sok ország fejedelme igyekezett magához csalogatni. II. Fri-

gyes király többször is felajánlotta neki a berlini tudományos akadémia elnökségét, de D'Alembert nem fogadta el, csak az akadémiai tagságot. Nagy Katalin orosz cárnő is az udvarában szeretne volna látni a lángész franciát, hogy a fiát tanítsa, de a tudós ezt az alkalmat sem használta ki, inkább Párizsban maradt. Minek idegen ország, amikor Párizsban is szépen haladt fölfelé a ranglétrán? 1772-ben az akadémia állandó titkárává választották.

A messze földön híres természettudós zene tudós is volt. Zeneelméleti könyvében részletesen foglalkozik a hangközökkel, harmashangzatokkal, konzonancia-dissonancia viszonyokkal, tonalitással. Első hallásra azt mondhatná bárki, hogy mindezeket megírták már az ókorban, tehát csak ismétlődő munka, azonban figyelembe kell vennünk azt a zenei korszakot, melyben íródott. A felvilágosodás kora a zenére is mélyen hatott. A zeneelméletre úgy tekintünk, hogy ebben az időben szilárdult meg a tonális rendszer (az alaphang ereje és a hozzá viszonyuló harmóniák). A klasszikus zeneelmélet matematikai pontossággal írja le a harmóniák viszonyát. Míg az ókorban hangközviszonyokról értekeztek, most harmóniaviszonyokról. Ilyen tekintetben újszerű D'Alembert munkája, mert a modern tudományos és filozófiai elveket igyekezett egyeztetni a zenével. Továbbá a zenei hangolás témakörében is támogatja a temperálást (kiegyenlített hangolás). Abban a korban még vitatkoztak a temperált hangolás létjogosultságáról. E hangolást úgy népszerűsítette, hogy zeneelméleti könyvében tárgyal az enharmóniáról és a kromatikáról is. Az enharmónia azt jelenti, hogy egy zenei hangot többféleképp is leírhatunk, de ugyanúgy szól; a hangolás új lehetősége megteremtette az úgynevezett moduláció lehetőségét (átmenet egyik hangnemből a másikba). Röviden a korszak legmodernebb zeneelméletét fogalmazta meg.

Az újszerű zeneelméletet zenefilozófiai írással is támogatta. A zene szabadságáról írt művében az ember és a zene viszonyát tárgyalta. E könyvben stilisztikai kérdéseket is tárgyal, és megfogalmazza a nemzeti ízlés kérdéseit is.

A zene az emberi elme szabadságának az eszköze abban az esetben, ha értjük is, nem csak az ösztöneink szórakoznak. D'Alembert a zene segítségével képzelte el a szellemi szabadságot. Egy ideig mondhatni baráti viszony fűzte Jean-Philippe Rameau-hoz, de később összekülönböztek eltérő nézeteik miatt.

D'Alembert éveken át küzdött a betegséggel. Neki elég volt a zene által nyújtott szabadság, gondolkodásában hitetlen maradt. 1783-ban meghalt, de sírjára senki sem vihette virágot, mert ateista lévén, jeltelen sírba temették. Ez a hagyomány azonban nem keseríthette túlságosan a nagy tudóst, mert megbizonyosodott arról, hogy fontosabb az emberiség hasznára kifejtett munka, mint egy síremlék. Az előbbi szabad gondolat, az utóbbi viszont kőbe véssett emlék csupán.

D'Alembert és zeneelméleti könyvének német nyelvű kiadása

Egyszerűen elkészíthető finomságok – kissé másként

Rózsa Enikő

Cukkini

A cukkinit (ne legyen elnöve) nem túl vékonyra szeleteljük. Három tojást 2 evőkanál tejföllel felferünk, sózzuk, borsozzuk. A cukkiniszeleteket beleforgatjuk. Panírozásnál a liszthez len-, sütőtökmagot, szezámagot, napraforgómagot keverünk. Kb. 3 pohár liszthez egy jó pohár vegyes magvat adunk. A cukkinikarikákat behempergetjük a magvas lisztbe, és kevés olajon mindkét felén kisütjük. Egy kis pohár görög joghurtot csilivel,

fokhagymával, reszelt gyömbérrel kikavarunk, sózzuk, borsozzuk, ebbe mártogatjuk a cukkinit.

Tejszínes gomba krumpligombócokkal

Fél dl olajon egy kisebb fej hagymát, 50 dkg jól megmosott, szeletelt barna csiperkét sózunk, borsozunk, és folytonos kevergetés mellett kb. 10 perc alatt puhára párolunk. Nem töltünk rá vizet, a gomba enged annyit, amennyi szükséges. Mi-

után megpuhult, 10 dkg füstölt pulykasonkát csíkokra vágva hozzáadunk. Nagyon kevés őrölt piros paprikát szórunk rá, és 3 dl főzőtejszínnel besűrítjük. Jó csokor petrezselyemzöldet szórunk rá és összerotyogtatjuk. A krumpligombócot ezúttal készen vettem a Lidlből. Készíteni is szoktam, igaz, elég ritkán. Ehhez szükséges 25 dkg főtt krumpli, 2 tojás, só, 1 evőkanál olívaolaj és annyi liszt, amennyit felvesz. Gombócokat formázunk, és forró sós vízben kb. 15 perc alatt kifőzzük.

Gyors rántott hús, kicsit másképp

Egy kg csirkemellfilét ledarálunk, sózzuk, borsozzuk, kevés zúzott fokhagymát is adhatunk hozzá. Három tojást, 2 evőkanál tejfölt, 4 evőkanál zabpelyhet, 2 evőkanál lisztet belekeverünk. Kevés forró olajba kis merőkanállal beledagoljuk. A hús el fog terülni, mint egy szelet rántott hús. Mindkét felét lassú tűzön

átsütjük. En nem szoktam túl vékonyra sütni, de ezt mindenki kitapasztalja sütéskor. Párolt rizzzel vagy zöldséggel, krumplipürével fogyasztjuk.

Joghurtos kávé torta

A tortalap hozzávalói: 2 dl zsíros joghurt, 1 dl olaj, 3 tojás, 2 pohár cukor, 1 sütőpor, 2 evőkanál kakaó, csipet só, 4 pohár liszt. A közepes méretű tortaformát kivajazzuk, ki-

tésztára. 12 dkg porcukrot 1 kávéskanál olajjal, 2 evőkanál kakaóval, forró vízzel (ezt szemre teszem hozzá) kikavarunk, sűrű állagú hidegmázt kapunk. Rákenjük a kávékrém tetejére. Néhány órára a hűtőbe tesszük, majd díszíthetjük ízlés szerint. Jó étvágyat kívánok!

Ijesztő méreteket ölt a jelenség

Egy év alatt több mint hatezer gyerek tűnt el otthonról

Az elmúlt évben Romániában több mint hatezer gyerek eltűnését jelentették be az országos rendőr-főkapitányságon, az esetek 95 százalékában önszántából hagyta el otthonát a kiskorú – derül ki a „Mentsétek meg a gyermekeket” szervezet május 25-én, az eltűnt gyermekek nemzetközi napja alkalmából közzétett adataiból. A szervezet felhívja a figyelmet: a jelenség egyre aggasztóbb méreteket ölt, öt évvel ezelőtt még feleannyi gyerek szökött meg otthonról.

Menyhárt Borbála

A „Mentsétek meg a gyermekeket” szervezet május 25-e, az eltűnt gyermekek nemzetközi napja alkalmából tette közzé legfrissebb, a román rendőr-főkapitányságtól származó adatait. Ezek szerint 2019. április 30. és 2020. május 20. között országos viszonylatban 6475 kiskorú tűnt el otthonról. Közülük 192-en 10 évesnél kisebbek, 1623-an 10 és 14 év közöttiek, 4660-an 14 évesnél nagyobbak voltak. Ugyanebben az időszakban 6742 korábban eltűnt gyermeket találtak meg, közülük 207-en 10 év alattiak, 1711-en 10 és 14 év közöttiek, 4824-en 14 év fölöttiek voltak. A legtöbb kiskorú eltűnését Bukarestből, illetve Konstanca, Iași és Beszterce-Naszód megyéből jelentették. Az esetek 95 százalékában saját akaratából távozott a gyermek, és zömében kamaszkorúak voltak, 40 százalékuk gyermekotthonból, 60 százalékuk családi köréből távozott. A gyermekmentő alapítvány felhívja a figyelmet, hogy az utóbbi öt évben kétszeresére nőtt az otthonukból eltűnt kiskorúak száma: 2015-ben még 3736 ilyen esetet jegyeztek, jelenleg ez a szám 6475. A szökés leggyakoribb oka a felnőttek

részéről tapasztalt hanyagság, a családon belüli gyakori konfliktusok, a testi-lelki bántalmazás. A külföldön munkát vállaló szülők gyerekei számára gyakori ok, hogy a nagyszülőkre vagy más rokonokra bízzák őket. További indok lehet a lakhely elhagyására a szülővel való kommunikáció hiánya, a baráti társaság ilyen irányú hatása, az alkohol- vagy drogfogyasztás, az iskolakerülés vagy a család rossz anyagi helyzete. A „Mentsétek meg a gyermekeket” szervezet szerint az elszigetelődés idején a gyerekek fokozottan ki voltak téve a családon belüli erőszaknak, de az online közegben tapasztalható zakla-

tásnak is. Gabriela Alexandrescu, a szervezet ügyvezető elnöke rámutatott, egyre több gyermek kerül olyan helyzetbe, amelyben az otthonról való elmenekülést véli a legjobb megoldásnak. Nekik a mi azonnali és valós támogatásunkra van szükségük, hogy rájöjjenek, ez nem a megfelelő megoldás, és ráadásul fokozza a gyermekizsákmányolás, -bántalmazás és -kereskedelem kockázatát. Az eltűnt és szexuálisan bántalmazott gyerekek helyzetével foglalkozó európai szervezet, a Missing Children Europe összesített európai adatai szerint minden második percen érkezik jelentés kiskorú eltűnéséről. A

lapunkhoz eljuttatott közleményből az is kiderül, hogy a Missing Children Europe adatai szerint Európa-szinten az eltűnt gyermekek 58 százaléka valamilyen formájú bántalmazás vagy kizsákmányolás áldozata lesz, rávilágítanak arra is, hogy az eltűnések 19 százalékában az egyik szülő lopja el a gyermeket a szülői felügyeleti jog megállapítására irányuló folyamat során, továbbá hogy az Európában eltűnt gyermekek 17 százaléka más országba kerül. Az esetek 20 százalékában a médiában közzétett felhívás nagymértékben hozzájárul az eltűntek megtalálásához.

Rám találtak a lehetőségek

(Folytatás az 5. oldalról) változásra, hiszen ehhez én is kell változzak, idomuljak, rugalmas legyek.

A magánéletemre mindig nagyon figyelek, egy rendkívül fontos szigetnek, bázisnak tartom, ahol jelen van az egymásra figyélés, a szeretet, szerelem, ahonnan

mindig ki lehet jönni, és ahová mindig vissza lehet térni. Nagyon fontos számomra, hogy időt töltsék a barátaimmal, és mivel szeretek utazni, az sem jelent gondot, ha több órát kell utaznom azért, hogy együtt lehessünk. A nyári időszakban figyelek arra, hogy feltöltődjek, szeretek elutazni, távol lenni a

mindennapi életemtől, más emberek között lenni, másfajta inspirációkra szert tenni. Szeretek sportolni a párommal, sokat sétálunk az erdőben, szaladok a kutyámmal. Még nekem is nehéz elhinni, hogy mindez belefér egy napba, de úgy gondolom, az embernek mindig arra van ideje, amire szüksége is van, mivel megteremti magának azt az időt. Egy dolgot követek: magamat.

– Egy színész, aki egyébként reggeltől estig próbál, közben előadásai is vannak, tehát folyamatosan tevékenykedik, hogyan éli meg ezt a nehéz időszakot, amikor a járványhelyzet miatt leállt az élet, nincsenek próbák, sem előadások?

– Én nem éltem meg nehéz időszakot. Mondjuk, számomra ez egy olyan színházi évad volt, amikor nagyon sokat dolgoztam, ősztől mindaddig, amíg leállították a színházi előadásokat, három próbafolyamatban voltam benne. Kicsit elfáradtam, így nekem a legjobbkor jött ez a leállás. Úgy érzem, mintha az elmúlt hetekben lehetőséget kaptam volna arra, hogy kipihenjem az elmúlt 33 évet, hogy csendben legyek önmagammal. A mindennapokban nehéz lassítani, leállni, olyan értelemben, hogy nem is érzi az ember, hogy túlpörög, hogy el van fáradva, igazából akkor döbben rá, amikor leállt.

Ebben a két hónapban egy olyan fajta csendet tapasztaltam meg, amiben sikerült önmagam történeteit talán kicsit jobban átvizsgálni, megfigyelni.

Idén különösen fontos a fokozatos napozás

Illusztráció

Idén különösen fontos, hogy csak fokozatosan kezdjenek napozni az emberek – erre hívta fel a figyelmet a Semmelweis Egyetem (SE) szerdán.

Az egyetem honlapján megjelent cikkben azt írták, a koronavírus-járvány miatt idén nagyon sokan hosszú hetekig alig mentek szabad levegőre, kevesebb napfény érte a bőrüket, így nincsenek felkészülve a napozásra, hamarabb leéghetnek, ami növeli a bőrdaganatok kialakulásának kockázatát.

Hangsúlyozták, hogy a napsütés „alap esetben is” sokkal jobban ká-

rosítja a bőrt, mint néhány évtizeddel ezelőtt, hiszen az emberi tevékenység miatt elvékonyodott ózonsztratoszféra kevésbé szűri meg a káros sugárzásokat.

Az UV-A sugárzás a bőr korai öregedéséért, az UV-B pedig a leégésért és a hólyagos napégésért felelős. Utóbbiak előfordulásával nő a rosszindulatú bőrdaganatok kialakulásának az esélye. A bőr nem felejt, a hólyagos napégéseket „megjegyzi”, ezek pedig szoros összefüggésben vannak a felnőttkori bőrdaganatok kialakulásával a fehér bőrűek körében – olvasható a cikkben.

Thomas Kempis XV. századi misztikus, Ágoston-rendi szerzetes, rendfőnök egyik figyelmeztetését idézzük a rejtvény főszóiban.		1.	YPRES MÁS NEVE	INDÍTÉK A FÖLDKÖZTI MELLÉKTENGERE	OLLÓS ÁLLAT	AZ ARGON VEGYJELE	NEMESGÁZ	PARIPA AL-DUNAI KIKÖTŐVÁROS	SZINT-VONAL	IDŐMÉRŐ	TÉLI SPORT	PETROZSÉNY FOLYÓJA	EBLAK KOVÁSZNA M. HELYSÉG LAKÓJA	FORRÓ PUSZI	CÍMER-MADÁR	VILÁGÍTÓ DIÓDA
		G														L
	ÜRES PADI			ÁLLATFAJ ÉLETTERE LÁM				SEZMÜNK RÉSZE GYORSAN PAROLGÓ					SZADIZMUS NEVADÓJA (MÁRKI) MAGASODÓ			
	VÖRÖS... (VIKING) ANGOL GRÓFSÁG					FINOM ÉTOLAJ KELLEMES SZAG					VEGYI KÖTÉSFELE ...PRESLEY (ÉNEKES)					KILO (RÖV) HÁBORGAT
2.	É		...FLYNN (FILMSZTÁR) UKRÁNVOROSZ FÉLSZIGET OSZTR. POLIT. (JULIUS)		ISZKOLÓ KÉZI-TELEFON JELEZŐJE				ÁLLAMFŐ LEHET CSOMAGOL						FÉL ZSÁKI TAN	
	...WILLIAMS (TENISZEZŐ)				RÓMAI 1050 KENETESÉN BESZÉL		A KLÓR VEGYJELE ITTRIUM, BŐR VEGYJ.		LENGYEL AUTÓJEL PATTOGÓ HANGJA VAN			GÖRBE SZAKASZ HATBÓL KETTŐI			SZIBÉRIAI FOLYÓ TE ÉS Ó	
	... CHACO (DÉL-AMERIKAI RÉGIÓ)		MAGYAR-SZLOVÁK HATÁRFOLYÓ HANGA				SZLOVÁK FOLYÓ (ÁRVA) ...EKBERG (SZINÉSZNŐ)						60 HÓNAP ÓTA UGANDAI POLITIKUS			
	IMÁDKOZATOKI (LATIN)			HAMIS... (BUJTOR-FILM) EGYSZERŰ, ALAPVETŐ				ELIGAZÍTÓ, TANÍTÓ IDEGEN KÜZDŐTÉR					KORTYOLNI VALÓ ZAMAT			
	NEMZETKÖZI OLIMPIAI BIZOTTSÁG		A LEVEGŐBE HAJÍT TALÁLI			KARÁCSONY B. OLDALA MAGAD						KETTŐZVE KISLÁNYOK JÁTEKA MORZEJEL		ERREFELE!	FRANCIA ARANY	ELVISEL
	ÁLLATLAKÁS LATIN CSONT		KENDERTŐR SZŰRKÉS FŐFÉLE			OSZTRÁK RÉGIÓ KÖZKATONA					BOSSZÚT ÁLL AZERBAJDZSÁN FŐVÁROSA					TONNA (RÖV) RETESZ RÉSZE
			MEGVESZIK AZ ÁRUT MOSÓPOR-MÁRKA		MARÓDI SZOBROT KÉSZÍT				MERÉSZ EGYENSÚLYÁBÓL KIDÖNT						VARRÓ-ESZKÖZ ENNIVALÓ	
	LÓ-CSEMEGE		ANTE MERIDIEM (RÖV) ...DE VEGA (SP. ÍRÓ)		MAGAS NÖVÉNY ROVÁTKÁK SORA		TANK-BELSŐ! VIZET AD		A BÁRIUM VEGYJELE ...AVION (LÉGIPOSTA)			FÉLELEM! ...JOUR (LÁMPA-ERNYŐ)			ÉVEINK SZÁMA HÍM JUH	
	SZERVES GYÖK		BAGDAD LA-KÓJA MONGOL URALKODÓ					BECÉZETT ÖREGÜR OXIGÉN, TEL-LŰR VEGYJ.					JUHISTÁLLÓ ANGOL SÓRFÉLE			KIPLING KOBRÁJA
	TUSA, ÜTESEK NÉLKÜL			AZ EGYIK MŰZSA ÜRES LÉTI			KARIB-T. SZIGET JUTTAT						LOPAKODIK ...PACINO (SZINÉSZ)			
	A HÁZBA		VÉKONY BOT A METRÓ JELE			JAPÁN SZÁM. GÉP-MÁRKA EGYEI					USA-TAG-ÁLLAM OLASZ AUTÓJEL					
L.N.J.	U								VAJDASÁGI VÁROS					KLUB-EGYED		

Május 28-i rejtvényünk megfejtése: **Az ördög az a lény, amely csak akkor alszik, ha a lelkiismeret felébred.**

Bozsikra és Lórántra emlékeztek haláluk évfordulóján

Bozsik József és Lóránt Gyulára emlékezett a budapesti Olimpiai Parkban múlt pénteken az Aranycsapat Testület abból az alkalomból, hogy május 31-én volt a két kiváló labdarúgó halálának évfordulója.

Idősebb Lomnici Zoltán, a testület elnöke bevezetőjében emlékeztetett arra, hogy Szabó Tünde sportért felelős államtitkár a kormány nevében 2017 áprilisában hirdette meg az Aranycsapat Emlékévet, és az eseménysorozat mostanra mozgalommá vált, eddig a „Kárpát-medence magyarok területein” több mint 300 rendezvényen ápolták az Aranycsapat emlékét.

Lomnici felidézte az 1923-ban, Kőszegen született, keménységéről ismert középhátvéd, Lóránt Gyula pályafutását. Kiemelte, hogy Bozsikhoz hasonlóan ő is tagja volt az 1952-ben olimpiai bajnoki címet nyert, 1953-ban az „évszázad mérkőzésén” az angolokat a Wembley-stadionban 6:3-ra legyőző, valamint az 1954-es világbajnokságon ezüstérmes magyar válogatottnak.

Trianon 100. évfordulója kapcsán megjegyezte, hogy Lóránt Erdély visszacsatolása után a partiumi Nagyvárad AC színeiben magyar bajnoki címet szerzett.

Emlékeztetett rá, hogy edzőként többek között a Bayern Münchent irányította, míg a PAOK Szalonikivel görög bajnokságot nyert. Hozzáfűzte: a 37-szeres válogatott 1981. május 31-én a pályán lelte halálát, miután a PAOK vezetőedzőjeként az Olimpiakosz elleni rangadó 76. percében szívrohamot kapott a kispadon.

Elmondta, hogy Lórántot a dél-németországi Endingenben temették el, majd 2011 májusában özvegye és lánya kezdeményezésre földi maradványait hazavitték, és szülővárosában, Kőszegen helyezték örök nyugalomra. Sírhelye mára zarándokhellyé vált, és a helyi sporttelepet is róla nevezték el.

Az Aranycsapat Testület alelnöke, Bajkai István a 42 évvel ezelőtt elhunyt Bozsik Józsefet, a népszerű

„Cucut” méltatta, hangsúlyozva, hogy „a mélyszegénységéből indulva küzdötte fel magát a világ tetejére”.

Felidézte, hogy az 1925-ben született labdarúgó már igen fiatalon bekerült a Kispest felnőttecsapatába, majd világszinten is kora legjobb jobbfedezeteként tartották számon.

Megjegyezte még, hogy gyerekkorától szoros barátságban volt Puskás Ferencel, aminek köszönhetően a pályán szavak nélkül is megértették egymást. Kiemelte, hogy Bozsik gólt lőtt az angoloknak a legendás londoni 6-3-as mérkőzésen.

„Mindig is szívvel játszott, neki minden meccs szinte élete mérkőzése volt. Talán ezért engedett számára rövidebb életutat a sors” – fogalmazott az országgyűlési képviselő, aki szerint Bozsik pályafutása így is fantasztikus volt, hazaszeretettel és munkavágyával pedig példakép lehet a mai fiatalság számára.

A 101-szeres válogatott kiválóság fia, Bozsik Péter néhány személyes emléket osztott meg. Elmondta, hogy édesapja nagyon családcentrikus volt, már tinédzserként dolgozott, majd befutott, sikeres labdarúgóként sem feledkezett meg arról, hogy segítse a rokonait.

A negyeddöntőtől Portugália adhat otthont a Bajnokok Ligája folytatásának

Az UEFA-nál napirenden van egy B terv a Bajnokok Ligája folytatására, miszerint a negyeddöntőtől a döntőig Portugália adna otthont a tornának.

Az Európai Labdarúgó-szövetség nem mondott le a rendezésről, kezdve a félbeszakadt nyolcaddöntőkkel. A kieséses szakasz hátralévő mérkőzéseit augusztus 4-e és 29-e között rendeznék.

A B terv abban az esetben lépne életbe, amennyiben ez nem kivitelezhető. A Mundo Deportivo szerint nyolcas döntőt rendeznek Portugáliában, a párharcok egy mérkőzésből állnának, lehetséges hosszabbítással és tizenegyespárbajjal.

Ez a verzió nemcsak a mérkőzések számát redukálná, de az utazást is minimálisra csökkentené.

A koronavírus-fertőzöttség szempontjából Portugália a kevésbé érintett országok közé tartozik, stadionjai viszonylag újak, és semleges terület is, ugyanis már nincs talpon portugál klub a BL-ben.

Az ugyanakkor már szinte biztos, hogy a Covid-19-világjárvány miatt az UEFA elveszi Isztambultól a BL-döntő rendezését. A The New York Times szerint ugyancsak Lisszabon lehet a helyszín. Ha ez így lesz, akkor Isztambul egy későbbi időpontban rendezheti meg a finálét.

Eredményjelző

Német Bundesliga, 27. forduló: Wolfsburg – Dortmund 0-2, Mainz – Lipcse 0-5, Mönchengladbach – Leverkusen 1-3, Bayern München – Frankfurt 5-2, Freiburg – Bréma 0-1, Paderborn – Hoffenheim 1-1, Köln – Düsseldorf 2-2, Schalke – Augsburg 0-3, Hertha BSC – Union Berlin 4-0; 28. forduló: Dortmund – Bayern München 0-1, Bréma – Mönchengladbach 0-0, Leverkusen – Wolfsburg 1-4, Lipcse – Hertha BSC 2-2, Union Berlin – Mainz 1-1, Frankfurt – Freiburg 3-3, Düsseldorf – Schalke 2-1, Hoffenheim – Köln 3-1, Augsburg – Paderborn 0-0; 29. forduló: Paderborn – Dortmund 1-6, Köln – Lipcse 2-4, Freiburg – Leverkusen 0-1, Wolfsburg – Frankfurt 1-2, Schalke – Bréma 0-1, Mainz – Hoffenheim 0-1, Bayern München – Düsseldorf 5-0, Hertha BSC – Augsburg 2-0, Mönchengladbach – Union Berlin 4-1. Az élesport: 1. Bayern München 67 pont, 2. Dortmund 60, 3. Lipcse 58.

Egy futókorcsolyázó szép és kevésbé szép emlékei

A marosvásárhelyi korcsolyázás egyik legsikeresebb képviselője Jakab Andrea, több országos gyorskorcsolya-bajnoki cím birtokosa, nemzetközi versenyeken kiváló eredményeket ért el, részt vett az 1997-es sundsvalli (Svédország) Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztiválon, majd a 2002-es Salt Lake City-i téli olimpián. Sikeres sportpályafutásáról beszélgettem vele.

Czibalmos Ferenc Attila

– Édesapám már ötévesen, 1986-ban megtanított korcsolyázni, télen gyakran vitt a korcsolyapályára, de 6 évesen mégsem fogadtak be a Mureşul korcsolyaszakosztályhoz, túl kicsinek tartottak. Aztán 7 évesen Coroş László bevett a korosztályos együttesbe, ahol jól megtanultam korcsolyázni – kezdte a beszélgetést a 39 éves Jakab Andrea, aki jelenleg irodai munkát végez a helyi E-ON-nál. – 1988-ban kijutottam az országos gyorskorcsolya-bajnokságra, ahol a korosztályomban az első öt között végeztem. A következő év nyarán az országos görkorcsolya-bajnokságon harmadiknak futottam célba, még azon a télen megszereztem a korosztályos országos bajnoki címet, amelyet több másik követett, de sok hazai rekordot is megdöntöttem az évek során. Mint köztudott, a gyorskorcsolyában négy női táv van, 1000, 1500 és 3000 méteren országos csúcsot állítottam fel.

Kijutott a 2002-es Salt Lake City-i téli olimpiára, majd abbahagyta a versenyzést

– 1997-ben részt vett az Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztiválon, majd a 2002-es Salt

Lake City-i téli olimpián, utóbbi sportpályafutása legnagyobb sikerének tekinthető. Hogyan emlékszik vissza arra az időszakra?

– Svédországban 1000 méteren a 3., míg 500 méteren a 7. helyen végeztem. Salt Lake Cityben három versenyszámban álltam a starthoz, miután Romániában mind a három távon országos rekordot állítottam fel 2002-ben, 21 évesen: 1000 méteren 34., 1500 méteren 31., míg 3000 méteren a 24. lettem. Amikor kijutottam a téli olimpiára, nagyon felbőszített az akkori rendszer. Édesapám próbált meggyőzni, hogy ne menjek az amerikai világversenyre, inkább hagyjam abba a sportolást. Az olimpia után szakítottam a versenysporttal.

– Miért?

– Anyagi problémák merültek fel. Ígértek valami pénzt és felszerelést, de a felsőbb vezetők nem tartották be a szavukat. Ettől nagyon megcsömöröltem. A szezon márciusban lejárt, de csak októberben egyenlítették ki a tartozást, miután egész nyáron nem edztem. Akkor határoztam el, hogy nincs értelme újratekdeni a versenysportot – még a görkorcsolya-bajnokságban sem vettem részt azon a nyáron –, ugyanis beláttam, hogy a szakszövetségnek, a vezetőknek nem igazán voltam fontos. Ha őket nem érdekelte, idővel már engem sem érdekelt a gyorskorcsolyázás, habár feláldoztam érte a gyermekkoromat és az ifjúkoromat, hogy élsportoló legyek. Nem bántam meg, mivel bejártam a világot, sok szép helyen megfordultam, sikereket értem el.

– Ennyi év után még mindig keserű szájizzal emlékezik a történetekre.

– Amikor éreztem, hogy a problémák miatt csökken az ambícióm, abba is hagytam a gyorskorcsolyázást. Bosszantó, ha valakinek említtem, hogy részt vettem az olimpián, azt kérdezi, hogy hányadik lettem? Az már nem annyira fontos, hogy mi állt a siker mögött. Idővel megszoktam, hogy senkit nem érdekelnek az eredményeim, bár ez része volt az életemnek.

– Jelenleg miként kötődik a sporthoz?

– Csak hobbiszinten foglalkozom vele. Alkalomadtán felhúzó a korcsolyát, és korcsolyázok néhány kilométert.

Szívesen edzősködné, de hol?

– Gondolt arra, hogy idővel edzősködjön? – Évekkel ezelőtt beszéltem Coroş Lászlóval, aki megemlítette, hogy valamikor szeretne egy kiskorú korcsolyázócsapatot indítani a Mureşul SK-nál, ami örvendetes dolog lenne. Felajánlottam neki a segítségem, hogy megtanítom korcsolyázni a gyerekeket, ha érzem bennük az elkötelezettséget a sportág iránt, míg a szakmai dolgokat ő végezné el. A kislánnyal próbálkoztam, de ő nem szereti a korcsolyázást, ám szívesen vízilabdázik. Rájöttem, hogy azt kell támogatni a gyerekekben, amit szeretnek, és hajlamosak is van rá.

– Sokszor eszébe jutnak az egykori versenyes, sikerek?

– Igen. Visszaemlékszem, hogy a rendszer-váltás évében elemi osztályos voltam, és akkoriban sokan abbahagyták a korcsolyázást városunkban: a klubnál a több tíz gyerekből

alig maradtunk tízen. Arra is sokszor visszaemlékszem, hogyan végeztem a száraz edzéseket, vagyis erőnléti tréningeket a jég hiányában, aztán október–március között Németországban készültem, emellett matematika-informatika szakon egyetemista is voltam, amit aztán idővel el is végeztem. Elszántan harcoltam az eredményeimért, de sajnos, huzamosabb ideig nem tudtam volna egyidejűleg sikeres lenni mindkét területen.

– Gondolt-e valaha arra, hogy milyen lett volna, ha egy nyugati ország színeiben versenyzik?

– Igen. Ha más országban éltem volna, ha egyáltalán kikerülhettem volna, mint például az Ausztriában letelepedett Antal Emese – ahol jégcsarnok van szinte minden negyedben, és az edzések és a lehetőségek is mások –, akkor biztosan könnyebb lett volna a felkészülés, így az eredményeim is jobbak lehettek volna.

Kik képviselték Maros megyét a téli olimpiákon?

A téli olimpiák 95 éves története során (1924-ben a franciaországi Chamonix-ban rendezték az elsőt) hét Maros megyei sportoló képviselte Romániát a rendezvényeken.

Íme a lista:

1. Biró Antal jégkorong – 1964 (Innsbruck)
2. Coroş László gyorskorcsolya – 1980 (Lake Placid)
3. Hodos László bob – 1992 (Albertville)
4. Antal Emese gyorskorcsolya – 1994 (Lillehammer) és 1998 (Nagano) – Ausztriát képviselte
5. Madarász Csaba gyorskorcsolya – 1992, Albertville – Magyarországot képviselte
6. Jakab Andrea gyorskorcsolya – 1992, Salt Lake City
7. Daniela Oltean gyorskorcsolya – 2006, Torino

Az Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztiválon (FOTE) Romániát marosvásárhelyiként Jakab Andrea (1997) mellett Soós Levente (atléta, 1993, Valkenswaard – Hollandia), Andreea Târşoagă és Monica Bărbaş (kézilabdázók, 2017, Győr) képviselték, míg a szintén marosvásárhelyi Mădălina Florea (atléta) 2010-ben részt vett a szingapúri I. nyári ifjúsági olimpiai játékokon.

Jakab Andrea a dobogón Inzellben. Fotók: Facebook

Újabb fertőzések

Egy ipari cég két alkalmazottjánál igazolták a koronavírus-fertőzést a hét elején egy nyáradszerdai és egy nyárádgálfalvi személynél.

Glígor Róbert László

Előbbi már az elmúlt héten gyengélkedett, de csak hétfőn ment orvoshoz, onnan kórházba szállították, ahol beigazolódott a fertőzés ténye. A másik személyre egy egészségügyi intézménybe való belépéskor a szűrés során figyeltek fel. Mindkettejüket kórházban ápolják, családtagjaik tünetmentesek, de otthoni elkülönítésre kényszerültek. Mivel a két nő ugyanazon a munkahelyen dolgozott és ugyanazzal a munkásbusszal ingázott, vizsgálják, hogy a fertőzés a munkahelyen történt-e vagy máshol betegedtek meg, így pillanatnyilag mintegy félszáz dolgozó nem mehet be a céghez.

Nyáradszerdában ez az első igazolt koronavírusos eset, eddig csupán otthoni elkülönítésben levőkről volt tudomása az önkormányzatnak. A városban április elején 71 ilyen személyt jegyeztek, ez a szám három hét alatt kettőre csökkent, de néhány nap után 29-re ugrott, majd ismét csökkenni kezdett. Május 18-án már csak

egyetlen személyt tartottak nyilván, de másnap már többen voltak, majd május 26-án 57-en, jelenleg 55 személy van otthoni elkülönítésben. A változó számokat azzal magyarázza az önkormányzat, hogy az intézményes karanténba vonulás kötelezettségének megszűnése óta folyamatosan jönnek haza helyiek külföldről.

Az első bizonyított megbetegedésről kedden este adott hírt közösségi oldalán az önkormányzat, szerdán reggel a helyi vészhelyzeti bizottság újabb intézkedéseket hozott. Eszerint még két-három hétig zárva lesz a szerdai piac, a rendőrség figyeli a közterületet és eloszlatja a gyülekezőket.

Az üzleteket ismételten felszólították, hogy tartsák be az előírásokat: helyezzenek a bejáráshoz fertőtlenítőszerrel, az elárúsítók viseljenek maszkot, és egyszerre kevés embert engedjenek be, míg a vásárlókat arra intik, hogy hordjanak maszkot és kerüljék a zsúfoltságot. Minden polgárt arra kérik, figyeljenek az idősekre, továbbá figyelmeztetnek, hogy a járválynak még nincs vége, és az óvatosság mellett higgadt, józan gondolkodásra, a pánik elkerülésére kérik mindenkit a helyi hatóságok.

A városháza azt ígéri, a rendőrök figyelnek a járókelőkre, a köztereken gyülekezőkre
Fotó: facebook.com/Nyáradszerda önkormányzata

Elmarad az Electric Castle

Idén nem lesz fesztivál a kastélyban

Az Electric Castle az a fesztivál, ahol mindenki jól érzi magát. Olyan a hangulata, hogy mindenki szereti, kezdve a tizenéves korosztálytól az idősebb, 50 év fölötti emberekig. Az elmúlt hét évben mindig rengetegen vettek részt az erdélyi Versailles területén megtartott ötnapos eseményen. A rendezvényről elmondható, hogy nehéz eljutni oda a nagy forgalom miatt, de megéri. Idén azonban nem kell számítani sem nagy forgalomra, sem jó hangulatú bulira, mert a fesztivál elmarad. Elvitte a koronavírus. Ahogy elvitte az Untold fesztivált is, hiszen az idén az sem lesz megtartva, és a jövőre vonatkozóan még nem közöltek konkrét dátumot a szervezők.

Nagy-Bodó Szilárd

Az Electric Castle minden eddigi kiadásán a szervezők felépítettek egy varázslatos világot, ahol mindenki szabadnak és gondtalannak érezhette magát. A színpadok előtt szinte tapintható volt az energia, a szervezők szerint ez adott erőt nekik, hogy a következő évben még magasabb szintre emeljék a rendezvényt. Idén is, egészen az utolsó pillanatig, megpróbálták megtalálni a módját, hogy megszervezzék a fesztivált, hogy újra találkozzanak a résztvevőkkel a Bánffy-kastély udvarán.

Több százezer embert megmozgató fesztiválról van szó, így valószínűleg nem volt lehetséges a dátumváltoztatás, ugyanakkor a szervezőknek a fellépők programját is figyelembe kell venniük, valamint az utazási nehézségeket.

A fesztivál megszervezése egy teljes évi munka, és ebből két hónap csak az építkezés. Ebben a periódusban a szervező csapat már

Bonchidán kellene legyen, és az építkezéssel kellene foglalkozzon. Sajnos, a mostani bizonytalan járványhelyzetben rengeteg óvintézkedést kell betartani, és ennek fényében nem lehetne olyan hangulata a fesztiválnak, mint az előző években.

A fesztivál szervezői – bár már rég kérték – még nem kaptak választ a hatóságoktól arra a kérdésre, hogy miként fognak alakulni az utazási lehetőségek a következő periódusban, ahogy arra sem, hogy milyen intézkedések lesznek, amelyek érintik a fesztiválokat. A fesztiválszervezők a résztvevők egészségét és biztonságát tartják a legfontosabbnak, és sajnos jelenleg nincs mód arra, hogy biztonságos keretek között megszervezzék az eseményt. Ezért döntöttek úgy, hogy 2020-ban elmarad a fesztivál, azaz a 8. kiadás nem idén, hanem jövőben, 2021. július 14. és 18. között lesz.

A kormány szabályozza a rendezvényeket, a művelődési minisztérium honlapján olvasható az a

A nagyszínpad (archív)

törvénytervezet, amely értelmében nem tarthatók 1000 főnél nagyobb rendezvények augusztus végéig. De erről végleges döntés még nem született. A törvénytervezetet június 9-ig közzétárolták, azután dől el, hogy mi lesz. Lehet, emiatt nem kaptak választ az Electric Castle szervezői. Hatósági döntés ide vagy oda, az biztos, hogy idén elmarad a

népszerű rendezvény a Bánffy-kastély udvarán.

Ez minden bizonnyal rosszul érinti mind a résztvevőket, mind a szervező csapatot, mind a fellépőket. A szervezők remélik, hogy jövőben feledtetni tudják ezt a rossz érzést.

Mi lesz most?

Senki nem veszíti el a pénzét, a megvásárolt jegyek érvényesek a fesztivál 2021-es kiadására. Azok számára, akik valamilyen okból nem tudnak részt venni jövőben a fesztiválon, a szervezők a napokban kitalálnak egy másik lehetőséget, a fontos, hogy azok sem maradnak a veszteséggel. A szervezők az esemény Facebook- és Instagram-oldalán fogják közzétenni az erre vonatkozó új információkat.

A terv az, hogy ugyanazokat a fellépőket hívják meg a 2021-es rendezvényre, akik idén szerepeltek volna a fesztiválon. Továbbá ígéri, hogy minden új információról és döntésről tájékoztatni fogják a résztvevőket.

A közlemény végén azt írják, hogy mindenképpen találkozni fogunk még a kastélynál, csak most egy kicsit többet kell várni.

Mi is az Electric Castle?

Az Electric Castle fesztiválról megoszlanak a vélemények, van aki nagyon szereti, és olyan is, aki hal-

lani sem akar róla. Hozzáteszem, hogy egy ideig én is az utóbbiak táborába tartoztam. Nyertem egy jegyet, és elmentem a fesztivál harmadik kiadására, attól kezdve szerelmes lettem a hangulatába.

A rendezvény varázslatos, magával ragadó helyszínen van, egy műemlék kastély területén. A legutóbbi kiadásán már arra is lehetőség volt, hogy a résztvevők bemenjenek a kastélyba. Külön érdekesség, hogy – a tévhit ellenében – nincs rombolás. Mindenki ügyel a kastélyra és a területre is. Sőt, a fesztivál szervezői a befolyt pénzből támogatják a kastély felújítását. Ennek köszönhetően megerősítették az alapot, és új tetőszerkezetet és cserepeket kapott az épület. Továbbá a fesztiválról elmondható, hogy szemetet szinte egyáltalán nem látni a földön.

Rengeteg programmal várják a résztvevőket, mindenki talál magának elfoglaltságot. Sokan családostól mennek a fesztiválra, a kisgyerekeket is magukkal viszik. A programkínálatban az eddigi években szerepeltek beszélgetések, divatbemutatók, környezetvédő programok, filmvetítések, akinek kedve volt hozzá, korcsolyázhatott is.

Összességében elmondható, hogy nagyon sokszínű, családbarát, lenyűgöző hangulatú a fesztivál, ahova érdemes lesz elmenni jövőben.

A Bánffy-kastély a fesztivál idején (archív)

Elutasította a képviselőház a gyermekpénz megduplázásának augusztus 1-jéig való halasztását

Döntő házként elutasította szerdán a képviselőház a gyermeknevelési pótlék (gyermekpénz) megduplázásának augusztus 1-jéig való halasztását előíró sürgősségi kormányrendeletet.

A 2020/2-es sürgősségi rendelet az eredetileg megszabott 2020. február 1-jei határidőről 2020. augusztus 1-jére halasztotta volna a gyermekpénz megkétszerezéséről szóló intézkedés hatályba lépését.

209 képviselő támogatta a tervezet elutasítását, hárman ellene voksoltak, 98-an tartózkodtak.

Az alsóházi vitán a Szociáldemokrata Párt (PSD) képviselője, Lia Olguța Vasilescu rámutatott, tavaly az ellenzék a költségvetési törvényhez benyújtott módosító javaslatban kérte a gyermekpénz összegének megduplázását, és az akkori kormány „nem panaszkodott”, hogy nincs pénz, megtalálták az ehhez szükséges anyagi erőforrásokat. „Most ugyanaz a helyzet állt elő, ezáltal azonban az ellenzék a gyermekpénz megduplázását előíró törvénnyel áll elő. Mi nem egy alkalmazhatatlan módosító javaslatot nyújtottunk be, mint önök, hanem megjelöljük a finanszírozási forrást is” – fogalmazott.

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) képviselőházi frakcióvezetője, Florin Roman felszólalásában azt mondta, a liberálisok emelni fogják a nyugdíjakat is, a gyermekpénzt is, ugyanakkor felszólította a PSD-t, hogy ne gördítsen akadályt a különnyugdíjak megadóztatásáról szóló módosító javaslat parlamenti elfogadása elé.

A gyermeknevelési pótlék megduplázásának augusztus 1-jéig való halasztását előíró sürgősségi kormányrendeletet korábban a szenátus is elutasította, a képviselőház döntő házként szavazott róla. (Agerpres)

RMDSZ: támogatjuk, hogy szigorúbban büntessék a falopást

Az RMDSZ támogatta szerdán, a szenátus plenumában azt a többpárti kezdeményezést, amely az erdőgazdálkodás szabályozásán módosít, és szigorúbb büntetéseket ír elő a falopás visszaszorítására.

„Az erdőgazdálkodás szabályozását hatékony, kivitelezhető intézkedések bevezetésével kell módosítani. A szigorú büntetést támogatjuk, minden olyan megoldást, amely valóban a bűncselekmények megelőzéséhez vezet” – mondta el *Tánczos Barna* RMDSZ-es szenátor.

A szövetség mezőgazdasági szakpolitikusa hozzátette: a szerdán elfogadott tervezet, amely az RMDSZ módosításait is tartalmazza, kiegészíti azt a korábban elfogadott törvénymódosítást, amelyet a szövetség törvényhozói kezdeményeztek.

Az RMDSZ módosításának köszönhetően a tervezet nem ad lehetőséget a hatóságok túlkapására, és az új előírások nem nehezítik meg a mezőgazdasági tevékenységet. A módosítás értelmében ugyanis a legelők szélén található cserjék és bokrok kivágása, és a 0,1 köbméternél kisebb famennyiség elszállítását nem minősül bűncselekménynek. A felsőház szakbizottsága ellenszavazat nélkül fogadta el az RMDSZ javaslatát.

A szerdán elfogadott jogszabálymódosítás ugyanakkor egyértelműen tiltja a motoros járművekkel való erdei közlekedést. A fából, kavicsból, döngölt földből épített erdei ösvényeken biciklizni, szaladni vagy sétálni lehet, de motoros járművel csak az erdővédelmi hatóság engedélyével térhetünk le az útról.

A tervezetről a képviselőháznak is döntenie kell, majd ezt és az államelnöki kihirdetést követően léphet érvénybe. (RMDSZ-tájékoztató)

Hirdetőink figyelmébe!

A koronavírus-fertőzésveszély miatt kialakult rendkívüli egészségügyi helyzetre való tekintettel felhívjuk hirdetőink figyelmét, hogy hirdetéseket feladhatnak a szerkesztőségben és a nepujas.ro weboldalon levő online felületen is, vagy beküldhetik e-mailen a reklam@e-nepujas.ro címre.

Érdeklődni a 0265/268-854-es vagy 0742-828-647-es telefonszámon, 9–14 óra között.

Hirdessen Maros megye legolvasottabb napilapjában!

NÉPÚJSÁG

Kényelmesen megteheti online is.

FONTOS TELEFONSZÁMOK	
• Romtelecom-tudakozó	• Emma vendéglő, - 0740-083-077
- információ - 118-932	hidegtálak készítése - 0365/404-664
- általános - 118-800	• Prefektúra - 0265/266-801
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• RDS-RCS - 0365/400-401
• Rendőrség - 0265/202-305	- 0365/400-404
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-801-929
• Sürgősségi szolgálat: - 0265/210-177	- vidék - 0265/929
- gyermekeknek - 0265/212-304	• Delgaz Grid - 0265/200-928
• Optika-Optofarm - 0265/312-436	- 0800/800-928
- 0265/250-120	• Aquaserv: - 0265/215-702
- 0265/263-351	- hideg víz-csatorna - 0265/208-888
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	- közönségszolgálat - 0265/208-800
• Marmed - 0265/250-344	- központ - 08008 208-888
járobeteg-rendelő: - 0756-468-658	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- 0729-024-380	• Vasútállomás - 0265/236-284
Labor - 0751-114-307	• Távforgalmi buszállomás - 0265/237-774
e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás - 0265/215-119
• Dora Optics - 0733-553-976	Nemzetközi halottszállítás - 0744-282-710
• Dora Medicals - 0265/212-971	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
• Radiológia, echográfia	koporsók, kellékek, - 0745-606-215
Dr. Jeremiás István - 0265/222-446	koszorúk - 0745-606-269
• Lézerakupunktúra - 0722-885-851	és halottszállítás - 0758-047-604
	• Melinda temetkezés - 0741-615-661
	Onești tér 12. sz., a Litoral mögött,
	teljes körű szolgáltatás - 0740-263-907
	- 0265/311-862
	• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
	- 0265/262-907
	• Thomas Hux sófőiskola - 0741-235-239,
	- 0365/882-842
	• Üveg-tükör szerelése, házhöz szállítás - 0265/248-430
	Utazási irodák
	- MAORI turisztikai iroda - 0365/440-528
	www.maori.ro e-mail: info@maori.ro
	- Transervice - 0265/216-242
	- World Travel Shop - 0265/216-768
	turisztikai iroda - 0265/269-900
	- Bálint-Trans - 0745-611-999
	9-17 ó. - 0265/255-092
	- Intertours - 0265/264-011
	Royal GTS - 0265/269-308
	0731-898-989
	Hu 0036-306-053-753
	- Family Holiday - 0365/449-833,
	- 0749-922-887
	- Thomas Hux utazási iroda - 0365/882-842
	- 0772-068-684
	Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

NYÁRÁD TŐI BÚTORGYÁR alkalmaz SZAKKÉPZETLEN MUNKÁST és egy színezésben, a lakkozás előtti hibák kijavításában, csiszolásában SZAKKÉPZETT NŐT. Tel. 0724-989-092. (22110)

A MAROSVÁSÁRHELYI TRANSILVANIA REPÜLŐTÉR

versenyvizsgát szervez négy VILLANYSZERELŐI – COR-kód 741307 – állás betöltésére meghatározatlan időre.

A versenyvizsga időpontja: június 25., 10 óra. Részletek a www.transylvaniaairport.ro honlapon vagy a 0265/328-888-as telefonszámon. (sz.-l)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

BÁRMILYEN tetőfedést, kisebb javítást, szigetelést vállalunk. Tel. 0735-288-473, Misi. (7639-I)

TETŐFEDŐ KFT. Baja van a tetővel? Ázik be a háza? Minőségi munkát szeretne? Ha minőségi munkát szeretne, akkor válasszon minket! Cégünk garanciás munkát vállal. Tel. 0742-344-119. (7564-I)

KÉSZÍTÜNK: külső műanyag/alumínium redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaaajtókat, szűnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (7505)

VÁLLALUNK festést, vakolást, bádogosmunkát, szigetelést, tetőjavítást, tetőkészítést stb. Saját anyagunkkal is dolgozunk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0752-828-789, 0790-081-572. (7467)

VÁLLALUNK: tetőkészítést, -javítást, festést, szigetelést, csatorna-, terasz-készítést stb. Tel. 0759-467-356. (7632-I)

VÁLLALUNK tetőfedést, cserépforgatást, bármilyen kisebb javítást, festést, vakolást, szigetelést, ácsmunkát. Saját anyagunkkal dolgozunk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0752-828-789, 0790-081-572. (7469)

MEGEMLÉKEZÉS

Mély fájdalommal emlékezünk június 4-én **ILLYÉS ZOLTÁN ANDRÁSRA** halálának 3. évfordulóján. Emlékét szeretettel őrzi gyászoló családja. (7638-I)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel búcsúzzunk **KOLOZSVÁRI PUSKÁS SÁNDOR** barátunktól. Derűs emlékét megőrizzük. Nyugodjék békében! A Kincses család. (sz.-l)

Mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatom a rokonokkal, barátokkal és ismerősökkel, hogy szeretett édesanyám,

SIMON ANNA

életének 94. évében 2020. június 2-án visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése 2020. június 4-én, csütörtökön 14 órakor lesz a református temetőben.

Gyászoló fia, János, menyee, Marika és unokája, Huba. (7635-I)

Szomorú szívvel és mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagytata, após, apatárs, testvér, rokon és jó szomszéd, a mezőfelei születésű **id. KISS GÉZA**

életének 73. évében eltávozott az élők sorából. Temetése 2020. június 4-én 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (7641-I)

RÉSZVÉTVILVÁNÍTÁS

Őszinte együttérzésem fejezem ki **Simon János** barátomnak **ÉDESANYJA** elhunytá alkalmából. Kívánok neki csendes nyugodalmat, családjának vigasztalódást. Özvegy **Simon Endréné, Jutka.** (7645)

Kiss Zoltánnak és a gyászoló családjának megrendült szívvel és könnyes szemmel kívánunk vigasztalódást és lelki megnyugvást a szeretett **ÉDESAPA** elhunytá alkalmából. A Keresztény Lovastábor résztvevői. (sz.-l)

Együttérzünk a gyász nehéz perceiben a gyászoló családdal **KISS ALBERT (Bici)** elvesztése miatt érzett fájdalmában.

A Kikeli család és a Procardia munkaközössége. (sz.-l)

DORA
OPTICS

Júniusi AJÁNLATUNK

DORAOPTICS.RO

15-40% KEDVEZMÉNY A SZEMÜVEGLENCSEKRE

*részletek az optikákban

- MAROSVÁSÁRHELY • Mărășești tér, 21 szám, Tel.: 0733-553.976
• 1918 Dec.1 sugárút, 126 szám, Tel: 0265 250 475, 0755 088 379
- SZÁSZRÉGEN • Szabadság sugárút 12/2 szám, Tel: 0265-512.095, 0733-553.971
• Cardinal Al. Todea utca 25/A szám, Tel: 0728-908.856
- NYÁRÁDSZEREDA • Tűzoltó utca, 1 szám, Tel: 0265-576 514, 0733-553.973
- MAROSLUDAS • 1918. December 1 sugárút, 7 szám, Tel: 0735-786.853
- DICSŐSZENTMÁRTON • Győzelem utca 21 szám, Tel: 0736-386.353

FILTER

PÉNTEK 20⁰⁰
MAGYARI IZABELLÁVAL

ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIÓ

MINŐSÉGI GRÁNIT SÍREMLÉKEK ÉS FEJKÖVEK KEDVEZŐ ÁRON

EGYES MODELLEK ESETÉN, AKÁR
50% KEDVEZMÉNY!

AZ AKCIÓ A KÉSZLET EREJÉIG ÉRVÉNYES!

A KÉP
ILLUSZTRÁCIÓ!

transGranit

Gránit síremlékek forgalmazása

NYÁRÁD TÓ, FŐ ÚT, 446/B (KÖZEL A SÖRGYÁRHOZ),
TEL: 0265-328663, 0738-795191,
WWW.TRANSGRANIT.COM

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

*A képeken látható termékek csak szemléltető jellegűek.

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Târgu Mureș 88,1 MHz
Marosvásárhely 88,1 MHz

Sovata 102,1 MHz
Szováta 102,1 MHz

r • a • d • i • o

Radio

Reghin 84,7 MHz
Szászrégen 84,7 MHz

Sighișoara 104,3 MHz
Segesvár 104,3 MHz

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

atlasfm all hits radio

TG.MUREȘ • MAROSVÁSÁRHELY

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

106.4 FM

/AtlasFmMures